

Detektivní činnost v průmyslu komerční bezpečnosti a spolupráce s PČR

Knot Roman

Bakalářská práce
2005

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta technologická

Vložit oficiální zadání diplomové/bakalářské práce

Rád bych poděkoval JUDr. Františku Brabcovi za ochotu a vstřícnost při vedení bakalářské práce a poskytnutí věcného pohledu na danou tematiku.

Prohlašuji, že jsem na celé diplomové práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval.

Ve Zlíně, 02. 06. 2005

.....

Knot Roman

Abstrakt

Soukromé detektivní služby

V této práci se budu zabývat obecnými otázkami soukromé detektivní činnosti, vlastními aspekty soukromých detektivních činností a problémy nezbytné součinnosti a spolupráce s ostatními orgány státní i soukromé správy při vlastní realizaci práce soukromé detektivní činnosti. V neposlední řadě chci poukázat na minulý, současný ale i budoucí vývoj soukromých detektivních činností, jelikož za období vývoje demokracie se stává otázka soukromých detektivních činností stále více aktuální a diskutovanou.

Abstract

Commercial detective activity

I am concentrating general questions of commercial detective activity in my work, aspect commercial detective activity and problems of co operations with other authority of state and privacy administration during realization of work commercial detective activity. I want to show last, present and future trend of commercial detective activity, because question of commercial detective activity become actual and discuss during stage of democratisation's trend.

OBSAH

ÚVOD	8
1 SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI.....	9
1.1 VYMEZENÍ POJMU	9
1.2 HISTORIE SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ A JEJICH MÍSTO V SYSTÉMU SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB.....	9
2 ASPEKTY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ	11
2.1 TEORIE SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ.....	11
2.2 PRÁVNÍ ASPEKTY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ.....	12
2.3 KRIMINOLOGICKÉ ASPEKTY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ.....	15
2.4 PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ	16
3 NÁPLŇ DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ	18
3.1 ZAMĚŘENÍ SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ.....	18
3.1.1 Projevy soukromé detektivní činnosti	19
3.2 SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ SLUŽBY V PRAXI	20
3.2.1 Hledání majetku a osob	20
3.2.2 Zjišťování skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem	21
3.2.3 Získávání informací týkajících se osobního stavu občanů	22
3.2.4 Získávání informací týkajících se majetkových poměrů	22
3.2.5 Získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávek	22
3.2.6 Vyhledávání protiprávního jednání ohrožujících obchodní tajemství	23
3.3 PRACOVNÍ NÁPLŇ NĚKTERÝCH FUNKČNÍCH MÍST SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ	25
3.3.1 Detektivní проверки потенциональных и стávacích zaměstnanců	26
3.3.2 Detektivní проверки потенциональных и стávacích obchodních partnerů.....	27
3.3.3 Detektivní dohled v živnostenských provozovnách	27
3.3.4 Detektivní dohled uskutečňovaný ve formě poskytování osobní ochrany	28
3.3.5 Ochrana před únikem informací.....	28
3.3.6 Rozkrývání latentní ekonomické kriminality.....	29

4 ÚLOHA A MÍSTO DETEKTIVNÍCH SLUŽEB V SYSTÉMU BOJE SE ZLOČINNOSTÍ A ZÁSADY SPOLUPRÁCE S PČR	30
4.1 OBLASTI SPOLUPRÁCE SOUKROMÉHO DETEKTIVA	31
4.2 SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ SLUŽBY A SPOLUPRÁCE S POLICIÍ ČR	35
4.2.1 Služba pořádkové policie	37
4.2.2 Služba kriminální policie a vyšetřování (SKPV)	37
4.2.3 Služba dopravní policie	38
4.2.4 Služba cizinecké a pohraniční policie.....	39
4.2.5 Obecní (městská) policie	39
5 FORMY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ.....	40
5.1 DEFINICE	40
5.2 JEDNOTLIVÉ FORMY DETEKTIVNÍ ČINNOSTI.....	41
5.2.1 Detektivnídohled	41
5.2.2 Detektivní pátrání	41
5.2.3 Detektivní prověrka.....	42
5.2.4 Detektivnírozpracování	42
5.2.5 Detektivnídokumentování	44
5.2.6 Komerční zpravodajství	45
6 METODY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ	49
6.1 DEFINICE	49
6.2 JEDNOTLIVÉ METODY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ.....	49
6.2.1 Detektivníkombinace.....	50
6.2.2 Detektivní informační proniknutí	51
6.2.3 Detektivnídezinformace	53
6.2.4 Detektivní osobní ochrana	54
6.2.5 Detektivní osobní pátrání	54
6.2.6 Tvorba a prověřování detektivních verzí	55
6.2.7 Detektivnívytěžování.....	56
6.2.8 Detektivnípozorování	57
6.2.9 Detektivní vyhodnocování dokumentů.....	57
6.2.10 Detektivní vytěžování evidencí, registrací a archivů	59
6.2.11 Vedení a vyhodnocování detektivních evidencí a databází.....	59
6.2.12 Detektivnílegendy.....	59
6.2.13 Detektivní obhlídka místa	60

ZÁVĚR.....	61
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	63
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	64
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	65

ÚVOD

Starat se o vnitřní pořádek a bezpečnost občanů patří v ČR, stejně jako v každém demokratickém státě, především do kompetence policie. Ovšem složitost a náročnost úkolů v oblasti bezpečnosti a zejména její prevence, si vynucuje existenci a aktivní činnost řady dalších subjektů, které se spolupodílejí na ochraně života a zdraví občanů, majetku, veřejného pořádku a dalších oprávněných zájmů společnosti i jednotlivce. V ČR, zejména v posledních osmi letech, lze pozorovat rychlý rozvoj řady soukromých komerčních subjektů, které se na trhu služeb poskytovaných firmám i jednotlivcům uplatňují plněním podobných úkolů, jaké ze zákona přísluší policii. Všude tam, kde právnícké či fyzické osoby pociťují potřebu určitého bezpečnostního nadstandardu, tam, kde trvá hrozba jejich majetkovým nebo jiným oprávněným zájmům, mají možnost si na smluvním základě zajistit ostrahu nebo ochranu prostřednictvím zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb.

Soukromé detektivní služby jako služby komerčního charakteru, mají význam v tom, že jsou schopny za úplatu kvalifikovaně a na profesionálním základě zajišťovat specifické služby občanům, soukromým podnikatelům tak i organizacím. Do roku 1989 neměla fyzická ani právnícká osoba ve věcech nespádajících do kompetence policie či advokacie možnost využít služeb soukromého detektiva. Týká se to otázek vyhledávání dlužníků, důkazů v občansko právních sporech, získávání informací a důkazů pro potřeby obhajoby nebo referencí o případných obchodních partnerech a společnících atd. Soukromé detektivní služby významně přispívají k právní jistotě občanů zejména tím, že nejsou plně odkázáni na výsledky šetření ve věcech spadajících do kompetence policie, ale mohou si dát prověřit nebo jinak řešit problém od soukromé detektivní služby souběžně s probíhajícím šetřením příslušných orgánů. Současná právní úprava této podnikatelské činnosti je obsažena v novele živnostenského zákona č. 286/195 Sb. v příloze č.3, sk. 14 (koncesované živnosti).

Jedná se o :

- Ø Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob
- Ø Služby soukromých detektivů
- Ø Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob

1 SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI

1.1 Vymezení pojmu

Obsah detektivní činnosti je vymezen v Nařízení vlády č.469/2000 Sb. Z tohoto obsahu lze detektivní služby definovat takto:

Soukromou detektivní službou se rozumí činnosti jednotlivců nebo firem (fyzických i právnických osob), která spočívá v získávání, shromažďování a vyhodnocování informací o fyzických či právnických osobách ve prospěch a v zájmu jiných fyzických či právnických osob, včetně opatrování důkazů, pátrání po osobách a majetku, referenční činnosti i specializované ochranné činnosti, a to jako služba veřejnosti na základě smluvního vztahu a na komerčním podkladě. V širším pojetí, pak i obdobné činnosti pro vlastní potřebu fyzické či právnické osoby. (2)

1.2 Historie soukromých detektivních činností a jejich místo v systému soukromých bezpečnostních služeb

Stejně jako máme množství názorů v nahlížení na vlastní historický vývoj detektivních služeb v rámci systému soukromých bezpečnostních služeb, tak máme i stejné množství názorů na jejich budoucí vývoj. Jak uvádí JUDr.František BRABEC (1) vznikly v České republice (dříve Československé republice) první soukromé detektivní služby již v období tzv. první republiky, kdy existovalo i v Československu několik významných soukromých detektivních kanceláří. Mezi nimi stojí za zmínku např. BUBNÍKŮV DETEKTIVNÍ ÚSTAV či FOGLAROVA DETEKTIVNÍ KANCELÁŘ. K přerušení činnosti soukromých detektivních kanceláří došlo v období okupace -PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA a na Slovensku v období tzv. SLOVENSKÉHO ŠTÁTU. K jisté obnově došlo po osvobození Československa v roce 1945. Naprostý útlum nastal po roce 1948. Myšlenka soukromých detektivních služeb však nezanikla ani během období čtyř desetiletí před listopadem 1989, kdy jejich činnost byla vyloučena. Jisté snahy o obnovu nastaly v roce 1968, což však nemělo dlouhého trvání. Na sklonku osmdesátých let 20. století, bylo sice

připuštěno drobné podnikání, ale soukromé detektivní služby do okruhu povolených činností drobného podnikání nespádaly. Po listopadu 1989, **na rozdíl od služeb ochrany majetku a osob**, které navázaly a začaly vznikat na základech bývalých závodních stráží existujících před listopadem 1989 u státních podniků i družstev a hlídačů a hlídacích služeb, které existovaly před listopadem 1989 zejména u družstev invalidů, **se musely služby soukromých detektivů znovuzrodit zcela od základu.**

Znovuzrození soukromých detektivních služeb v České republice (de facto i v celém Československu) **nebylo ani po listopadu 1989 zcela jednoduché a bezproblémové.** Služby soukromých detektivů bylo nutno poskytovat skrytým způsobem jako informační, zprostředkovatelské, referenční či obstaravatelské služby. Tyto byly poskytovány na podkladě povolení Odboru obchodu a služeb ONV, v souladu s ustanovením § 1 odst.2 nařízení vlády ČSR- o prodeji zboží a poskytování služeb občany na základě povolení národního výboru a ustanovení § 46 zákona č. 71/1967 Sb.- o správním řízení. Souběžně s tím bylo JUDr.Františkem BRABCEM požádáno Ministerstvo vnitra ČR o stanovisko k možnosti vykonávat oficiálně služby soukromých detektivů. K tomuto dotazu vydalo Ministerstva vnitra ČR stanovisko ze dne 4.6.1990 pod č.j.: MH 2/8942/29/90, v němž je uvedeno : „*Na základě Vašeho dotazu k podmínkám výkonu činnosti soukromého detektiva Vám sdělujeme: Doporučujeme užít jako vhodné právní úpravy uvedené činnosti ustanovení § 410 a 411 občanského zákoníku, která upravuje problematiku obstarání záležitosti jiného... Činnost obstaravatele nenahrazuje činnost žádného státního orgánu, ale obstaravatel může provádět jen takové úkony, které je příkazce(v uvažovaném vztahu zákazník) oprávněn provést sám, samozřejmě s výjimkou případů, kdy podle platné právní úpravy může být zástupcem občana výhradně advokát... Shora uvedené nebrání zároveň tomu..., aby jako obchodní název podnikatele (obstaravatele) bylo užito označení soukromý detektiv...*“ **Proti poskytování těchto služeb se ostře postavil bývalý pražský městský prokurátor a pozdější ministr vnitra ČR JUDr. Tomáš SOKOL.** Proti těmto službám se zvedla i neadekvátní a bezdůvodná hysterie některých politiků a zejména pak sdělovacích prostředků. Přesto se provozování služeb soukromých detektivů, které mělo již svou tradici v zemích s rozvinutou demokracií, právním státem, občanskou společností a tržní ekonomikou, nepodařilo utlumit (zabránit), neboť útlum či likvidace sektoru soukromých detektivních služeb by znamenal návrat k totalitě.

2 ASPEKTY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ

2.1 Teorie soukromých detektivních činností

Jak je uvedeno JUDr.Františkem BRABCEM (3): Soukromé detektivní služby jsou specifickou činností vykonávanou pracovníky soukromé detektivní agentury či osobou samostatně vykonávající specializované činnosti, které spočívají v získávání informací o fyzických či právnických osobách, v realizaci vlivových opatření vůči fyzickým a právnickým osobám, v získávání informací o skutečnostech, událostech a dějích v zájmu a ve prospěch jiných fyzických či právnických osob včetně opatrování informací o důkazech, pátrání po osobách a věcech či vozidlech, referenční činnosti apod. Nedílnou součástí detektivních služeb jsou specifická opatření k soukromě bezpečnostní obraně ekonomických zájmů, a to včetně tzv. komerčního zpravodajství které je realizováno ve třech svých rovinách, a to obrané zpravodajství, aktivní zpravodajství k získání informací potřebných pro podnikání, a vlivové zpravodajství, směřující k podpoře podnikatelských záměrů. Přiměřeným způsobem je třeba povinnosti oprávnění řešit i u soukromých detektivních služeb, a rovněž u bezpečnostně technických služeb. U detektivních služeb je třeba řešit následující oprávnění a podmínky vstupu do různých evidencí zejména:

- Ø evidence obyvatel (centrální registr obyvatel)
- Ø evidence řidičských oprávnění a evidence motorových vozidel
- Ø evidence zbrojních průkazů, zbraní a střeliva
- Ø evidence cestovních pasů
- Ø katastr nemovitostí
- Ø evidence zaměstnání na správě sociálního zabezpečení
- Ø výpis rejstříků trestů atd.
- Ø institut a oprávnění soukromého vyšetřovatele či soukromého exekutora
- Ø podmínky a způsob použití detektivních informací apod.

Soukromé detektivní služby nutně potřebují informace, protože práce s nimi je základem jejich činnosti. Pro profesionální výkon těchto služeb je nezbytný přístup i k osobním údajům a v řadě případů i k citlivým osobním údajům. Je naprosto samozřejmé, že zákon musí upravit nejen přístup, ale rovněž i upravit pravidla zpracování a využití takto získaných informací soukromými detektivy. Jednoznačně a stručně řečeno musí se vymezit mantinely této oblasti. Soukromé detektivní služby bez informací nemohou existovat, proto také pokud nemohou informace získat legálním způsobem (zákonem vymezeným způsobem), musí je získávat jinými postupy a to vede ke korupci.

Zdroje a způsob získávání informací obchodních a průmyslových informací lze z právního hlediska získávat z různých zdrojů. A to legálních (z otevřených zdrojů – rozhlas, televize, denní tisk atd., s využitím metod soukromé detektivní činnosti), nebo nelegálních (získání specialistů od konkurence, vytěžování kongresů, kontaktování a vytěžování zaměstnanců firem, nasazování informátorů, tajná pozorování, korupce atd.).

2.2 Právní aspekty soukromých detektivních činností

Služby poskytované soukromými detektivy jejich zákazníkům jsou koncesovanou živností, jejíž obsahovou náplň stanoví nařízení vlády č. 469/2000 Sb. v příloze 3 takto:

„Služby spojené s hledáním majetku a osob, zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem, získáváním informací týkajících se osobního stavu občanů, fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství.“ Tyto informace jsou osobou poskytující službu (soukromým detektivem) získávány jak pro fyzické tak pro právnické osoby.

Zákon č. 455/1991 Sb., v příloze č. 3, stanovuje pro provozování této koncesované živnosti následující podmínky:

Ø **středoškolské vzdělání s maturitou**

Ø **bezúhonnost všech zaměstnanců podle § 6 odst. 2 zák. č. 455/1991 Sb..**

Orgánem státní správy, který se k žádosti o koncesi vyjadřuje, je Ministerstvo vnitra. To při posuzování této žádosti zohledňuje ustanovení § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb., podle něhož tento zákon stanoví též podmínky spolehlivosti pro možnost provozování některých koncesovaných živností. Jak vyplývá z obsahové náplně služby soukromých detektivů stanovené citovaným nařízením vlády, dochází v rámci provozování této živnosti k nakládání s osobními údaji, mimo jiné zejména při činnosti spočívající v získávání informací týkajících se osobního stavu občanů, fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů.

Občanský zákoník dává každému občanovi práva, (§ 123 „*Vlastník je v mezích zákona oprávněn předmět svého vlastnictví držet, užívat, požívat jeho plody a nakládat s ním*“, § 126 „*Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnických práv neoprávněně zasahuje...*“, § 11 „*Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života, zdraví, občanské cti, jakožto i svého jména a projevu osobní povahy...*“, § 6 „*Jestliže hrozí neoprávněný zásah do práv bezprostředně, může jej ten, kdo je takto ohrožen, přiměřeným způsobem odvrátit*“, § 22 „*Zástupce je ten, kdo je oprávněn jednat za jiného jeho jménem. Ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému*“, § 415 „*Každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí...*“, § 415 „*Komu hrozí škoda, je povinen k jejímu odvrácení zakročit způsobem přiměřeným okolnostem ohrožení...*“, § 418, § 419 a § 420 „*Kdo způsobil škodu, když odvracel přímo hrozící nebezpečí, které sám nevyvolal, není za ni odpovědný, ledaže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak, anebo jestliže je způsobený následek zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil...*“).

Vztahy mezi soukromým detektivem a klientem se v obecné rovině řídí občanským resp. obchodním zákoníkem. Na základě smlouvy uzavřené s klientem shromažďuje soukromý detektiv podle pokynů klienta informace ke konkrétnímu případu. Soukromému detektivovi však předem není znám požadavek klienta, ani to, jaké informace v rámci své oprávněné činnosti pro klienta shromáždí. Zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se vztahuje na systematické zpracování osobních údajů, podle ustanovení § 3 odst. 4 se však nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány. Je nepochybné, že samotná činnost soukromého detektiva musí být prováděna systematicky, informace shromažďované ke konkrétnímu případu jsou však

nahodilé v tom smyslu, že je nelze ze strany soukromého detektiva nijak předem ovlivnit či stanovit, jak co do rozsahu, tak co do druhu resp. kvality. Pokud je takto shromážděný soubor informací předán klientovi, a to i formou písemné zprávy, jsou naplněny pojmové znaky citovaného ustanovení § 3 odst. 4 zákona o ochraně osobních údajů, podle něhož se zákon na takto shromážděné údaje nevztahuje. Kdyby však byly jakýmkoliv způsobem propojeny informace týkající se různých klientů či různých obchodních případů, jednalo by se již o systematické zpracování osobních údajů, jímž by se soukromý detektiv při své činnosti sám podřadil pod režim zákona o ochraně osobních údajů. Takto prováděné zpracování by ale bylo již přímým porušením tohoto zákona, konkrétně jeho ustanovení § 5 odst. 1 písm. f), g) a h), která správci osobních údajů ukládají povinnost zpracovávat údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny, shromažďovat údaje otevřeně s vyloučením možnosti shromažďovat údaje pod záminkou jiného účelu, a nesdružovat údaje, které byly získány k rozdílným účelům. Obdobně by se činnost soukromého detektiva mohla dostat do rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů i tehdy, kdyby shromažďování osobních údajů překročilo svým rozsahem rámec výše zmíněného nahodilého shromažďování ke konkrétnímu případu. Při shromažďování informací dokumentujících chování či jednání sledované osoby mohou být někdy shromažďovány i osobní údaje dalších osob, na základě jejich vztahu ke sledované osobě. Přitom však nesmí převážit tendence shromažďovat údaje těchto osob bez věcného vztahu ke sledovanému případu. Rozhodující pro posouzení, kdy je takto shromážděný soubor údajů třeba považovat již za zákonu podléhající systematické zpracování, je povaha a rozsah samotného případu. I za těchto okolností by takovéto systematické zpracování bylo již přímým porušením zákona, kromě již citovaných ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) a g) i porušením ustanovení písm. d) téhož odstavce, protože rozsah takto již systematicky shromažďovaných údajů by nebyl nezbytný pro naplnění stanoveného účelu. Umožňuje-li to povaha případu, mohou být údaje o těchto dalších osobách před předáním informace klientovi vhodným způsobem anonymizovány. Porušením zákona by bylo rovněž „preventivní“ shromažďování osobních údajů soukromým detektivem, aniž by pro to měl důvod podložený existencí konkrétního smluvního vztahu. Tato možnost je dána zákonem pouze bezpečnostním složkám státu.

Česká komora detektivních služeb uskutečnila jednání s Úřadem pro ochranu osobních údajů ve věci vztahu služby soukromých detektivů a zákon 101/2000 Sb. na ochranu osobních údajů. Ten vydal stanovisko zveřejněné ve věstníku úřadu č.5/2002.

Dále je nutné při jednotlivých výkonech své soukromé detektivní práci brát na zřetel aspekty Trestního řádu. Jsou to zejména § 76 odst. 2 Tř. soukromý detektiv může jako každý jiný občan, zadržet osobu, která byla přistižena při trestném činu, je-li to nezbytně nutné ke zjištění totožnosti,....., § 2 odst. 13 Tř. – právo na obhajobu, § 42 a § 43 – zúčastněná osoba a poškozený mají právo činit návrhy v trestním řízení, § 50 – právo zvolit si zmocněnce a dát se zastupovat zmocněncem, a tedy pokud taková osoba soukromý detektiv má právo nahlížet do spisu, k věci se vyjádřit a podávat protinávrhy dle zjištěných skutečností při shromažďování informací.

Jsou však i jiné aspekty jež mohou postavit soukromého detektiva do rozporu se zákonem a to zejména: § 231 tr. z. „ *Kdo jinému bez oprávnění brání užívat osobní svobody...*, § 235 tr. z. Trestný čin vydírání v souvislosti s vymáháním pohledávek, § 237 tr. z. Trestný čin útisku, § 238 tr. z. - Porušování domovní svobody, § 239 tr. z. - Porušení tajemství dopravovaných zpráv, § 209 tr. z. „ *Kdo jinému způsobil újmu na právech tím, že uvede někoho v omyl, či využije něčího omylu....*“, § 206 tr. z. - Trestný čin pomluvy, § 106 a § 107 tr. z. - Ohrožení státního tajemství s cílem jej vyzradit nepovolané osobě..., či s nedbalostí způsobí vyzrazení státního tajemství...§ 122 tr. z. - Ohrožení hospodářského tajemství, § 173 tr. z. - Ohrožení služebního tajemství, § 105 tr. z. - O vyzvědačství, § 128 tr.z. - Zneužívání informací v obchodním styku, § 7 tr. z. - Příprava k trestnému činu, § 8 tr. z. - Pokus trestného činu, § 9 tr. z. - Spolupachatel, § 10 tr. z. - Účastenství atd. Po celou dobu své práce musí mít soukromý detektiv na zřeteli všechny tyto a mnohé další aspekty a snažit se jim plně vyvarovat. Proto je nesmírně důležité se orientovat ve všech otázkách trestního práva hmotného i procesního

2.3 Kriminologické aspekty soukromých detektivních činností

Detektivní činnost je složitou a náročnou činností a proto se nelze vždy jen spoléhat na získané zkušenosti a návyky. Jde o to, jak je daný detektiv schopen využívat získaných a obecných zkušeností pro vlastní práci na daném problému. Je zcela nezbytný

kriminologický přístup v práci detektiva. Základem úspěchu je určení podstaty příčiny činu nebo události, jež je předmětem zakázky a následné určení postupu dalšího jednání.

Jak je uvedeno JUDr.Františkem BRABCEM (3) jde tedy o analýzu příčin problému a to zejména v následujících oblastech:

- Ø biologické
- Ø psychofyzilogické
- Ø sociálně psychologické
- Ø sociální
- Ø právní
- Ø ekonomické
- Ø kulturní a výchovné
- Ø ideologické a politické
- Ø řízení a kontroly
- Ø geografické a etnografické
- Ø mezinárodní
- Ø technické atd.

2.4 Psychologické aspekty soukromých detektivních činností

Psychologie je průvodním jevem práce každého soukromého detektiva. Vždyť jakýkoliv rozhovor musí být veden se znalostí psychiky, kdy musí být soukromý detektiv schopen rozpoznat, zda mu někdo lže, nebo něco zatajuje, zda mu od něj nehrozí napadení a musí být schopen různými formami a metodami detektivní činnosti zdárně naplnit podstatu detektivní zakázky.

Aspekty je pak možno rozdělit do několika základních rovin:

- Ø týkající se vlastní osoby detektiva
- Ø personální práce v soukromé detektivní agentuře
- Ø pracovního prostředí a pracovní atmosféry v soukromé detektivní agentuře
- Ø vlastních postupů a opatření prováděných v rámci soukromé detektivní činnosti

Blíže se o této rovině práce hovoří JUDr.František BRABEC (3): „ *Využití psychologických metod a postupů je podmíněno schopností detektiva volit a kombinovat metody adekvátně k situaci a kreativně vytvářet postupy k řešení těchto situací. Tuto dovednost může detektiv zdokonalit pravidelným dlouhodobým praktickým cvičením v různých pracovních i životních situacích.*“

3 NÁPLŇ DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ

3.1 Zaměření soukromých detektivních činností

- Ø pátrání po osobách
- Ø pátrání po majetku
- Ø pátrání po rušiteli práva
- Ø ochranu majetku a související pátrání po rušiteli práva v živnostenských provozovnách nebo na jiných místech, kde se prodávají výrobky nebo poskytují služby, jde např. o :
 - služby hotelových detektivů
 - služby detektivů v restauračních provozovnách
 - služby detektivů v hernách, kasinech a jiných zábavních podnicích
 - služby detektivů v obchodech a obchodních domech případně tržistiších
 - služby detektivů v jiných živnostenských provozovnách
- Ø zjišťování skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem
- Ø získávání informací týkajících se osobního stavu občanů, jednání fyzických či právnických osob nebo jejich majetkových poměrů
- Ø pátrání v souvislosti s vymáháním pohledávek
- Ø vyhledávání protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství

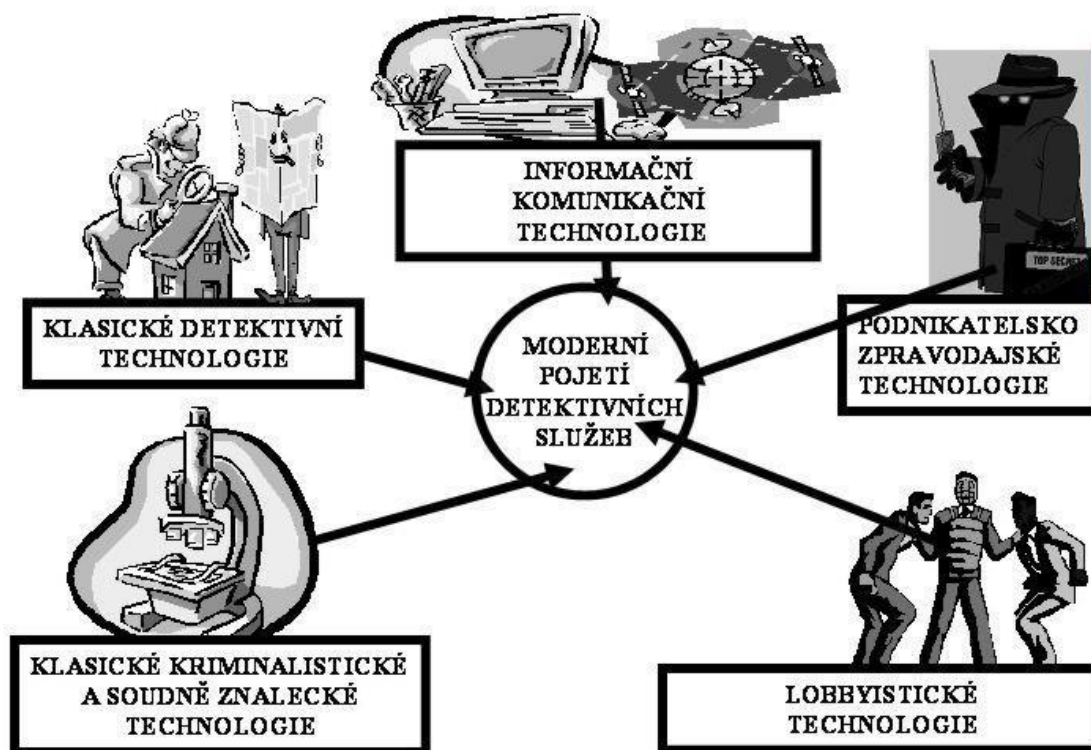
3.1.1 Projevy soukromé detektivní činnosti

Soukromé detektivní činnosti se projevují:

- Ø v pátrání po osobách i majetku
- Ø v získávání důkazů a dalších informací pro potřeby občansko právních záležitostí a soudních sporů
- Ø v získávání informací v oblasti rodinných vztahů a záležitostí a v získávání důkazů pro soudní spory v oblasti rodinného práva
- Ø v získávání důkazů a dalších informací pro potřeby obhajoby (zpravidla v součinnosti s advokátem - obhájcem) v trestních věcech a nelze vyloučit ani odhalování kriminality a jejích pachatelů souběžně s orgány policie, tak kde je to z různých důvodů zájmem klienta
- Ø v získávání důkazů a dalších informací v oblasti podnikatelské činnosti a pro potřebu obchodně právních soudních sporů
- Ø v získávání informací v oblasti marketingu a konkurenčních vztahů v podnikatelské oblasti
- Ø v dohledu nad dodržováním veřejného pořádku a bezpečnosti a nad dodržováním stanoveného režimu v hotelových, restauracích, zábavních zařízeních, hernách a kasinech v obchodních domech a obchodech apod.
- Ø v skryté ochraně majetku a osob
- Ø v získávání další široké škály informací podle potřeb a požadavků občanů, firem a organizací (fyzických i právnických osob)

3.2 Soukromé detektivní služby v praxi

Co služby soukromých detektivů představují v praktické činnosti uvádí JUDr. František BRABEC (5) ve svém rozdělení do následujících okruhů dle zaměření předmětu zakázky soukromého detektiva.

Obr. 1 Moderní pojetí detektivních služeb

3.2.1 Hledání majetku a osob

Takovouto činnost si občan či organizace (fyzická či právnická osoba) mohou u soukromých detektivních služeb formou zakázky vyžádat (objednat) buď zcela samostatně nebo souběžně s pátráním policie po osobách a věcech. Přestože má policie širší možnosti, pokud se týče plošného pokrytí pátrání, je její nevýhodou velký počet případů, což jí neumožňuje systematicky, komplexně a cílevědomě realizovat pátrací opatření. Naopak tuto možnost má soukromý detektiv, který pracuje na jednom konkrétním případě. Právě tato okolnost, že pracuje na jednom případě mu umožňuje cílevědomě, systematicky

a komplexně na případu pracovat, jít tzv. po „horké stopě“ a odvíjet pomyslnou nit případu. Praxe poslední doby ukazuje, že se objevuje řada klientů – především rodičů, kteří se obracejí na soukromé detektivy v souvislosti s pátráním po pohřešovaných dospívajících dětech. V řadě případů to má souvislost s tím, že jejich děti propadly drogám či alkoholismu, ale rovněž s dobrovolnou či nedobrovolnou prostitucí dívek apod.. Velmi významné je hledání osob dlužníků pro potřeby soudního vymáhání pohledávek a následnou činnost soudních exekutorů. S vymáháním pohledávek a následnými soudními exekucemi souvisí i hledání majetku dlužníků. Hledání majetku je rovněž velmi významné v souvislosti s kauzami rodinného práva související s rozdělením majetku v rámci rozvodového řízení apod..

3.2.2 Zjišťování skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem

Tato činnost soukromých detektivů se odehrává ve třech rovinách. První rovinou jsou kauzy civilního práva (občanské právo, obchodní právo, rodinné právo, pracovní právo apod.). Druhou rovinu představuje trestní právo. Třetí rovina je pak tvořena správními řízeními. Soukromý detektiv, především v kauzách civilního práva, může pracovat a praxe také ukazuje, že pracuje ve prospěch strany žalující i žalované. Svou činnost může vykonávat buď přímo pro jednu z těchto stran, ale praxe opět ukazuje, že pracuje na podporu činnosti advokáta ve prospěch jeho mandanta, který je jednou ze sporných stran. To samozřejmě vede k zrychlení soudního procesu a k posílení objektivního rozhodování soudu. Jde tedy o prohlubování zákonnosti a posilování právních jistot občanů i organizací (fyzických či právnických osob). Velmi významná je činnost soukromého detektiva zajišťující informace, informace o důkazech a důkazy pro činnost advokáta při obhajobě jeho mandanta. Jde tedy o oslabení formálnosti obhajoby a naopak o posílení obhajoby mandanta. Tímto je oslabováno monopolní postavení policie v trestním řízení, odstraňuje to nerovnoprávné postavení obviněného vůči orgánům činným v trestním řízení, především policii a státním zástupcům. **Na druhé straně dochází k posilování objektivního rozhodování soudu při posuzování případu.** Tento prvek plurality a prvek veřejné kontroly nad činností kriminální policie a vyšetřovatelů pak nesporně nutí tyto orgány k tomu, aby naplňovali zákonem požadovaný obsah soudního procesu a vyhledávali důkazy

v neprospěch, ale i ve prospěch podezřelého, následně obviněného a poté obžalovaného. Co je to jiného, než prohlubování zákonnosti a posilování právních jistot občanů i organizací. Soukromé detektivní služby se tak prostřednictvím advokátů stávají brzdou neomezené moci a v některých případech i zvláště státní moci. Jde, vedle naplňování principu plurality, i o naplňování principu občanské společnosti a posilování významu, místa a úlohy občanské společnosti.

3.2.3 Získávání informací týkajících se osobního stavu občanů

Tuto činnost soukromých detektivů je třeba spatřovat jak v rovině potřeb občanů, tak v rovině potřeb podnikatelských subjektů, případně dalších organizací. Detektivní zakázky v tomto ohledu směřují k získání informací, informací o důkazech a důkazů potřebných především pro kauzy rodinného práva. Jde zejména o podporu činnosti advokáta v rámci řízení před soudem, směřujícím k rozhodování o přidělení dítěte do péče apod. Informace tohoto charakteru jsou ale významné i v dalších soudních i správních kauzách. Významné jsou tyto informace i pro podnikatelské subjekty a jejich management v rámci zajišťování personální bezpečnosti, informační bezpečnosti, provozní a obchodní bezpečnosti i bezpečnosti KNOW HOW. Informace tohoto charakteru jsou nesporně významné v rámci obranného konkurenčního zpravodajství.

3.2.4 Získávání informací týkajících se majetkových poměrů

V této souvislosti soukromý detektiv pracuje na podporu advokátů v rámci soudního vymáhání pohledávek a na podporu soudních exekutorů v rámci soudních exekucí. Nejde opět o nic jiného než o posilování právních jistot občanů a ve svém důsledku o prohlubování zákonnosti, o posilování právního státu na straně jedné a občanské společnosti a tržní ekonomiky na straně druhé.

3.2.5 Získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávek

Jde o velmi významnou oblast podpory činnosti soudních exekutorů, což ve svém důsledku znamená posilování právních jistot věřitelů. Jde, ale i o podporu činnosti

advokátů, pro něž soukromý detektiv zajišťuje potřebné informace, informace o důkazech a důkazy potřebné pro soudní řízení advokátů mandantů proti dlužníkům v rámci zákonného vymáhání pohledávky. Soukromý detektiv, ale může rovněž pracovat, a praxe ukazuje, že pracuje, na podporu činnosti advokáta v soudním sporu na straně mandanta dlužníka. Takovéto činnosti soukromého detektiva na podporu činnosti advokátů a jejich mandantů posilují právní jistoty obou sporných stran. Na jedné straně vnáší do dané kauzy „světlo“ o existenci a oprávněnosti požadavku věřitele na dlužnou částku. Na straně dlužníka pak napomáhají vyvrátit neoprávněné požadavky věřitele. To jednak vede k žádoucímu zrychlení soudního procesu a rovněž to umožňuje soudu, na podkladě předložených informací, informací o důkazech a důkazů ze strany advokátů obou sporných stran, objektivně kauzu rozhodnout. **To tedy ve svém důsledku znamená, že činnost soukromých detektivů v této souvislosti vede k posilování zákonnosti.**

3.2.6 Vyhledávání protiprávního jednání ohrožujících obchodní tajemství

V dané souvislosti soukromý detektiv zajišťuje informace, informace o důkazech a důkazy ve prospěch zajištění informační bezpečnosti, obchodní a provozní bezpečnosti a bezpečnosti KNOW HOW podnikatelských subjektů. Je nezastupitelným opatřením při ochraně ekonomických zájmů podnikatelských subjektů (fyzických – osob samostatně výdělečně činných i právnických osob) a její vrcholné formy – obranného konkurenčního zpravodajství. Jde tedy o podporu efektivitu podnikání, konkurence schopnosti a exportní schopnosti podnikatelských subjektů.

Jestliže soukromý detektiv nemůže nezbytné evidenční údaje získat legálním postupem v souladu se zákonem, pak aby mohl kvalitně vykonávat detektivní činnost musí hledat kroky jiné. Problém spočívá v tom, že služby soukromých detektivů působí na podkladě zákona a dle něho vydané koncesované živnosti. Obsah služeb soukromých detektivů je ale uveden v právní normě nižší právní síly než je zákon a to v Nařízení vlády 469/2000 Sb., kde je uvedeno: „...*Služby soukromých detektivů: Služby spojené s hledáním majetku a osob...*“ **(bez přístupu k základním evidencím nelze !!!!)** „...*zjišťování skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem...*“ **(bez základních evidenčních informací nelze !!!!)** „...*získávání informací týkajících se osobního stavu občanů, fyzických nebo právnických osob nebo jejich*

majetkových poměrů,...“ (bez základních evidenčních informací nelze !!!!) „...získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávek,...“ (bez základních evidenčních informací nelze !!!!) „...vyhledávání protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství...“ (bez základních evidenčních informací nelze !!!!)

Obsah detektivní činnosti je vymezen správně, mohl by být sice více rozšířen ještě na oblast ekonomických zájmů, ale i při současném vymezení může obsáhnout při volnějším výkladu celou oblast detektivní práce. Živnostenský zákon, který umožňuje služby soukromých detektivů vykonávat, by podle mého názoru měl být přísnější. Například současný požadavek odborné způsobilosti požadující pouze maturitu, bez odborné způsobilosti detektivního charakteru a bez potřebné praxe, je zcela nedostačující až degradující danou profesi. Na jedné straně stojí živnostenský zákon, na druhé straně zákon 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů, znemožňující přístup k evidenčním informacím, a uprostřed v propadlišti norma nižší právní síly vymezující rozsah detektivních činností, které však legálním postupem s ohledem na zákon 101/2000 Sb., nelze vykonávat.

Pokud budou existovat služby soukromých detektivů (přitom jejich zrušení by znamenalo návrat k TOTALITĚ a popření všech principů demokratické společnosti, právního státu, občanské společnosti a tržní ekonomie) existují pouze dvě možnosti.

Prvá možnost spočívající v tom, že nebude zákonem upraven legální přístup soukromých detektivů k informacím, což znamená pěstovat si státem kořeny (podmínky a příčiny) korupce.

Druhá možnost spočívající v tom, že bude zákonem upraven přístup soukromých detektivů k základním evidencím jako je evidence obyvatel, evidence zbraní a střeliva, evidence motorových vozidel a řidičských oprávnění apod., že budou vymezeny mantinely takovéhoho přístupu. Tím by se odstranily „kořeny“ korupce v této oblasti. Kromě toho i z hlediska veřejného zájmu a bezpečnosti je přeci vhodnější, když soukromý detektiv si informaci získá legálně, bude přehled o tom jaké informace a ke komu získává a navíc zaplatí za to správní poplatek, což ve svém celkovém obsahu je příspěvek do státního rozpočtu. Pevně věřím, že každý soudný člověk musí uznat, že takovýto postup je vhodnější, a to nejen pro soukromé detektivy, ale především z hlediska zájmů demokratické společnosti a právního státu.

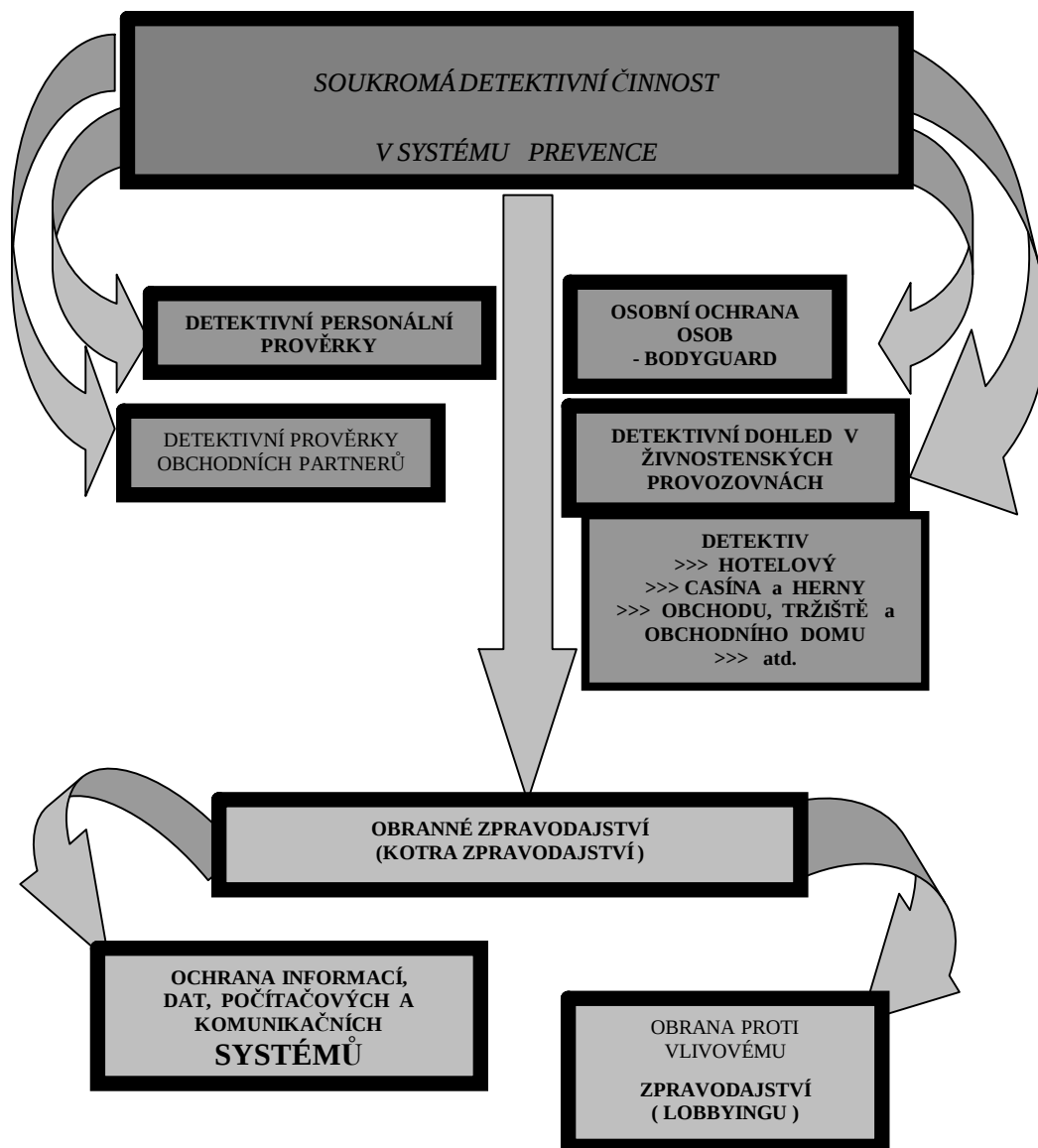
Nevytvořit podmínky pro výkon soukromé detektivní činnosti a to včetně zajištění legálního přístupu k informacím znamená:

omezení principu plurality bezpečnostního systému a tím i paradoxně, přesto, že omezení přístupu k informacím je zdůvodňováno právy občanů na ochranu osobních údajů, omezování a oslabování právních jistot občanů a organizací (fyzických i právnických osob). Občané i organizace mají právo na ochranu svého majetku, života, zdraví i osobnosti a dalších svých občanských práv. To, že si mohou vedle ochrany státem (Policíí ČR a dalšími orgány činnými v trestním řízení) zajistit svou ochranu i přes soukromé detektivní služby představuje pluralitu v bezpečnostním systému, posílení veřejné kontroly nad prací policie a dalších orgánů činných v trestním řízení a tím dochází k posílení jejich právních jistot a k posílení zákonnosti. To je, ale pouze jedna stránka věci. Existují i oblasti v nichž kompetence policie nejsou, jako je např. civilní proces či správní řízení, kde soukromé detektivní služby zajišťují pro vedení kauz nezbytné informace, informace o důkazech a důkazy. Pokud nejsou vytvořeny podmínky, včetně legálního přístupu soukromých detektivů k informacím, dochází ze strany státu k omezování možností občanů a organizací (fyzických a právnických osob) na jejich ochranu práv a oprávněných zájmů a snižují se tak jejich právní jistoty a omezuje se zákonnost.

Oslabení konkurenceschopnosti a exportní schopnosti podnikatelských subjektů, neboť omezením přístupu k informacím je omezována možnost detektivní ochrany ekonomických zájmů podnikatelských subjektů.

3.3 Pracovní náplně některých funkčních míst soukromých detektivních činností

Je mnoho zdrojů zabývajících se rozdělením funkční náplně jednotlivých činností, kdy každý tento zdroj má jiné rozdělení. Vybereme si proto pouze jedno, a to rozdělení z pohledu JUDr. Františka Brabce (6)

Obr. 2 Soukromá detektivní činnost v systému prevence

3.3.1 Detektivní prověrky potencionálních i stávajících zaměstnanců

Jak v podniku tak v organizaci či institucí je zvláště významná prevence zločinnosti a jiných negativních jevů jenž úzce souvisí s firemní personální prací. Jde

především o provádění detektivních prověrek osob ucházejících se o zaměstnání v podniku, organizaci či instituci i o nárazové či periodické prověrky vybraných skupin zaměstnanců, zejména zaměstnanců na významných postech v podniku, organizaci či instituci. Dostatečné množství kvalitních a objektivních informací v personální práci může předejít značným škodám a ztrátám.

3.3.2 Detektivní prověrky potencionálních i stávajících obchodních partnerů

Dostatečné množství kvalitních a objektivních informací o stávajících či potencionálních obchodních partnerech podniku (firmy, společnosti) organizace či instituce předchází a zabraňuje vzniku škod a snižuje rizika plynoucí z každé formy podnikatelské spolupráce či obchodního styku. Je možné zcela zodpovědně konstatovat, že kdyby v uplynulých létech byla ze strany podnikatelských subjektů, organizací a institucí věnována této oblasti alespoň minimální pozornost, nemuselo nastat tolik problémů souvisejících s druhotnou platební neschopností s vymáháním pohledávek apod. Nemusely nastat ani další negativní jevy jako jsou podvody, tzv. tunelování apod., dokonce ani případy vražd, ublížení na zdraví, výbuchů a požárů a jiných forem vydírání spojených právě s vymáháním pohledávek. Kvalitní detektivní prověrky obchodních partnerů a kooperujících partnerů, společníků apod. ještě před uzavřením smluv a jejich realizací umožňují takovýmto rizikům předejít, či je minimalizovat. To platí nejen v oblasti výroby a služeb, ale i v oblasti bankovníctví v souvislosti s poskytováním úvěrů, v pojišťovnictví v souvislosti s uzavíráním pojistných smluv a vypořádáním pojistných škod apod.. Platí to ale také u řady organizací a institucí.

3.3.3 Detektivní dohled v živnostenských provozovnách

Ochrana hotelů, obchodních domů, kasin, heren, tržišť apod. organizací či institucí je v první řadě diskrétní záležitostí a proto není vhodné vykonávat takovou ochranu formou hlídací služby ve stejnokroji a formami, metodami a prostředky hlídacích služeb. Navíc ani účinnost ochrany zajišťované v takovýchto provozovnách, organizacích a institucích není dostačující. Jestliže např. v obchodě je pracovník hlídací služby ve stejnokroji a využívá formy, metody a prostředky hlídacích služeb, je pro zloděje zboží snadné si u takovéhoho pracovníky vytipovat režim činnosti a je snadné krádež provést v době, kdy ho nemůže pozorovat. Pracovník provádějící takovou ochranu musí být nenápadný a musí splýnout

s okolím. Proto je efektivnější a účelnější takovouto ochranu zajišťovat detektivní činností s využitím forem, metod a prostředků soukromé detektivní činnosti. Tímto se samozřejmě nevylučuje vzájemná kombinace vhodného využití detektivů v uniformách a v civilu. Neboť zloděj automaticky předpokládá nějakou ochranu. Pokud tedy uvidí uniformovaného hlídače, tak si dává pozor na něj a detektiv v civilu má lehčí práci, protože si před ním nedává pozor na své chování a je lépe odhalitelný, neboť nepředpokládá dvojí způsob ochrany.

3.3.4 Detektivní dohled uskutečňovaný ve formě poskytování osobní ochrany

Ani tyto služby nelze považovat za nějaký luxus. Osobní ochrana vedoucích pracovníků (manažeru) podniku, organizace či instituce a jejich důležitých návštěv má své významné a nezastupitelné místo. Nejde jen o ochranu před napadením, ale především se jedná o ochranu před různými formami obtěžování, aby se tak chráněné osoby mohly věnovat nerušeně příslušným jednáním či dalším činnostem. Vyskytnou se i případy, kdy zpravidla vedoucí pracovníci, ale někdy i zaměstnanci podniku, organizace či instituce se stanou objektem různých výhrůžek apod.. Osobní ochrana má své místo i tam, kde hrozí nebezpečí a snahy konkurence různými formami a způsoby získat či ovlivňovat, ale zejména kompromitovat vedoucí pracovníky podniku, organizace či instituce.

3.3.5 Ochrana před únikem informací

Tato oblast je nesmírně široká. Ne vždy si uvědomujeme, že právě informace podmínkách tržní ekonomiky jsou velmi ceněným zbožím, že mají velkou cenu a velkou užitnou hodnotu. Ochrana podniku, organizace či instituce před únikem informací, v celém svém významovém obsahu (data, počítačové systémy, komunikační systémy apod.) je významným prvkem prevence a nelze ji efektivně zajistit hlídacími ani technickými službami. Účinné zajištění ochrany podniku, organizace či instituce před únikem informací je možno docílit jen formami, metodami a prostředky soukromé detektivní činnosti, doplněnými využitím speciálních technických prostředků a s využitím ochranných technických prohlídek. Ochrannými technickými prohlídkami za využití speciální techniky pro vyhledávání odposlechů či s využitím dalších možných technických prostředků (např. kodéry a dekodéry, šumové generátory, mobilní či stacionární prostředky sledování

prostředí jako ochrany proti odposlechům apod.) je možno rizika úniku informací snížit či minimalizovat jen v kombinaci s detektivní ochranou.

3.3.6 Rozkrývání latentní ekonomické kriminality

Rozkrývání ekonomické kriminality v podniku, úřadu, instituci či organizaci je velmi složitá činnost v rámci soukromé detektivní činnosti. Spadá do oblasti ochrany ekonomických zájmů. Pokud má soukromá detektivní činnost úspěšně působit při vyhledávání (rozkrývání) latentní (skryté) ekonomické (hospodářské) kriminality, musí vycházet z analýzy situací a jevů, které ekonomickou kriminalitu vyvolávají, způsobují a usnadňují. Musí se opírat o obecné poznatky kriminologické vědy, i o kriminologickou analýzu v daném podnikatelském subjektu úřadu, instituci či organizaci. V návaznosti na to je nezbytné provést analýzu a zkoumat situace, jevy a procesy, které vznik ekonomické kriminality omezují, znesnadňují nebo dokonce znemožňují a o ty se v soukromé detektivní činnosti opírat. Jde především o uspokojování lidské touhy vyšších potřeb. Nedostatečné uspokojování uvedených individuálních potřeb může vyvolat různé typy nepřiměřeného chování. První projevy mohou být relativně nevinné, ale neuspokojování individuálních potřeb vede velmi často k vzniku rozhodnutí uspokojit tyto potřeby neadekvátním způsobem a začít páchat trestnou činnost či jiné formy protiprávního jednání. Neuspokojená individuální potřeba může být proto velmi často deformujícím faktorem a zjištění takovýchto okolností může být velmi významným momentem pro zaměření pozornosti tímto směrem ze strany soukromé detektivní kanceláře (soukromého detektiva). **Významným momentem z hlediska příčin a podmínek páchání ekonomické kriminality je** správná volba prostředků kontroly ekonomické zločinnosti a správná volba forem, metod a prostředků jejího rozkrývání a postihu. Velmi záleží v této souvislosti na osobní a místní znalosti soukromého detektiva. Osobní a místní znalost z hlediska soukromé detektivní činnosti má velký význam i v širším pohledu a to z hlediska včasné a účinné prevence. Nedostatky v této oblasti nahrávají vzniku zločinnosti vůbec a ekonomické kriminality zvláště. Prohlubují i latenci této kriminality. S touto oblastí práce soukromého detektiva je možno se blíže seznámit v knize JUDr. Františka BRABCE (6).

4 ÚLOHA A MÍSTO DETEKTIVNÍCH SLUŽEB V SYSTÉMU BOJE SE ZLOČINNOSTÍ A ZÁSADY SPOLUPRÁCE S PČR

Soukromou detektivní činnost je nutno chápat jako systém specifických opatření převážně neveřejného či konspirativního charakteru, realizovaný soukromými detektivy (soukromými detektivními agenturami) na podkladě smluvních vztahů a na komerčním základě ve prospěch klientů a směřujících k uspokojení oprávněných bezpečnostních zájmů a potřeb občanů i podnikatelů (fyzických i právnických osob). Tato opatření realizují soukromé detektivní služby (agentury, kanceláře soukromí detektivové) s využitím obecných, kriminalistických, psychologických a dalších aspektů soukromé detektivní činnosti, ale především specifických forem, metod, sil a prostředků činnosti. Nejedná se o součást donucovacího státního aparátu, ale jde o specifické služby poskytované občanům a organizacím na ryze komerčním základě. Jde však o významnou součást ochrany bezpečnosti a prevence boje proti zločinnosti .

Jde o významnou součást - subsystém:

- Ø **ochrany oprávněných zájmů fyzických i právnických osob**
- Ø **ochrany lidských práv a svobod vyplývajících z Listiny základních práv a svobod a celého právního řádu**
- Ø **veřejné kontroly, který posiluje a znásobuje veřejnou kontrolu činnosti donucovacího státního aparátu**
- Ø **prevence kriminality a jiných negativních jevů**
- Ø **kvalitního fungování podniků, organizací či institucí a zajištění podmínek pro jejich efektivní činnost**
- Ø **vyplňují tzv. bílá místa v celé řadě oblastí, do kterých státní aparát nezasahuje a nemá v nich svou působnost**

Státní policejní orgány existencí a řádným efektivním fungováním soukromých detektivních služeb ztrácejí monopol své činnosti a fyzické či právnické osoby nejsou již zcela odkázány na jejich řešení svého problému a mají alternativní volbu řešit problém prostřednictvím a za pomoci soukromých detektivních služeb, čímž dochází k prohlubování jejich právních jistot. Na druhé straně je třeba ale říci, že kromě toho existuje řada oblastí,

do kterých státní policejní orgány nezasahují a nemají v nich působnost ani jiné orgány či instituce a otevírá se zde tedy široké pole působnosti pro soukromé detektivní služby.

4.1 Oblasti spolupráce soukromého detektiva

Úzká spolupráce soukromého detektiva může směřovat do následujících oblastí:

- Ø oblast občanského či rodinného práva: soukromý detektiv zde pro potřeby další činnosti advokáta zajišťuje a zpracovává informace a důkazy pro potřeby vedení občansko právního, soudního sporu, a to bez ohledu na to, zda advokát působí ve prospěch mandanta který je navrhovatelem či odpůrcem
- Ø oblast obchodního práva: soukromý detektiv jako stejně jako je tomu u předchozího, pro potřeby advokáta, komerčního či podnikového právníka zjišťuje a zpracovává informace a důkazy potřebné pro vedení obchodního sporu, a to bez ohledu na to, kterou stranu ve sporu advokát zastupuje
- Ø Oblast trestního práva

Ať už se to týká problémů vyhledání a zajištění důkazů v rodinných sporech či jiných občanskoprávních či obchodně právních kauzách, získávání informací a důkazů pro potřeby obhajoby v trestních věcech, ale i odhalování pachatelů trestní činnosti souběžně s Policií ČR, vyhledávání latentní hospodářské kriminality, vyhledávání dlužníků, či referencí o potencionálních společnících či obchodních partnerech, získávání informací pro personální práci apod., je náplní práce soukromého detektiva a obsahem soukromé detektivní činnosti je informatika.

To platí i o systémech zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku (v řadě případů má primární povinnost zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti právnická či fyzická osoba, např. při organizování a pořádání kulturních a sportovních akcích, a tudíž policie zde má pouze subsidiární povinnost zákroku, jestliže primárně není zajištěn veřejný pořádek a bezpečnost), zajišťování zákonnosti, ochrany právních vztahů (práv svobod a oprávněných zájmů fyzických i právnických osob), či v procesu boje proti zločinnosti (přičemž zločinnost je chápána v širším slova smyslu než kriminalita). Soukromé bezpečnostní služby a v jejich rámci i služby soukromých detektivů se v rámci bezpečnostního systému stávají tím prvkem (subsystémem), který právě charakter plurality do tohoto systému vnáší, čímž dochází

k posilování právních jistot občanů a zákonnosti jako celku . S ohledem na celkový dosavadní vývoj v oblasti těchto služeb je třeba říci, že zejména s přihlédnutím na proběhnuvší proces privatizace, kdy výrobní prostředky přešly z rukou státu do vlastnictví soukromých subjektu (fyzických a právnických osob), nabývá na významu právě úloha těchto služeb, zvláště pro potřeby organizací (firem, společností, institucí apod.). Je třeba vidět, že u Policie ČR vznikla nová situace. Především v rámci nově vzniknuvší situace Policie ČR, především hospodářská kriminální police již nevyhledává latentní hospodářskou zločinnost, pokud tato nevede k poškozování zájmů státu (např. korupce, daňové úniky apod.), a latentní zločinnost poškozující soukromé podnikatelské subjekty (například rozkrádání majetku firem, ochrana informací a dalších ekonomických zájmů firem apod.) nevyhledává.

Soukromé detektivní služby se stávají významným prvkem veřejné kontroly, neboť poskytují možnost volby, možnost souběžného zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku, souběžného šetření a souběžného odhalování skutkových dějů v občanskoprávních a obchodně právních věcech, vyhledávání důkazů pro soudní spory i pro obhajobu v trestních věcech. Mohou však působit i při vyhledávání latentní trestné činnosti , zejména v souvislosti s podnikatelskými aktivitami různých podnikatelských subjektů, a na žádost klienta mohou souběžně s policejními orgány působit i při zjišťování pachatelů známých trestných činů s neznámým pachatelem. Souběžné prošetřování určitých zájmových událostí či dějů (ať již podnikatelsky významných, obchodně, občansko či trestně právně významných) jednak brání v možnostech zkreslení a zároveň co by " konkurenční prvek " motivuje policejní orgány k důslednější činnosti, doplňuje proces šetření, odhalování, jakož i vyšetřování a náhledy z jiného zorného úhlu a v neposlední řadě vyplňuje " bílá " (volná) místa v případech, kdy záležitost nespadá do kompetence policejních ani jiných orgánů a složek státního mechanismu. A právě v tom je nutno spatřovat prvek posilování a prohlubování právních jistot fyzických i právnických osob.

Soukromé detektivní služby mají význam v tom, že jsou schopny na komerčním základě a kvalifikovaně na profesionální bázi zajišťovat specifické služby, jak občanům, tak podnikatelům (fyzickým i právnickým osobám) a zaplnit tak prostor mezi činností advokacie a komerčních právníků na jedné straně a policie na straně druhé. Občan či organizace (fyzická či právnická osoba) není odkázána i ve věcech spadajících do kompetence policie pouze na výsledek policejních šetření a jiných policejních opatření, ale může si souběžně

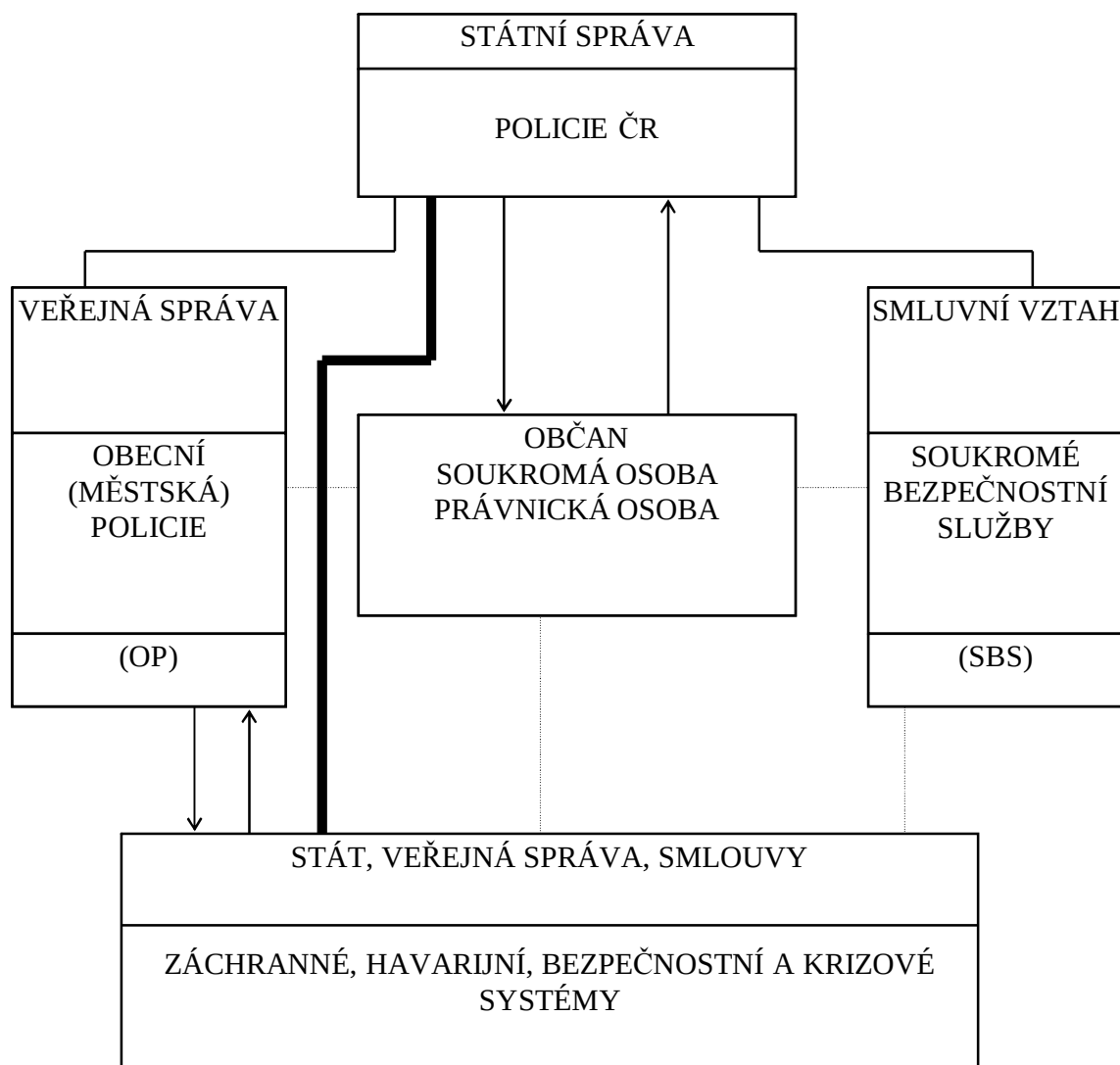
(subsidiárně) problém nechat šetřit či jinak řešit soukromou detektivní službou. S ohledem na soukromé bezpečnostní služby je pak třeba říci, že je zde široký prostor nejen pro soukromé bezpečnostní služby, ale i pro soukromé detektivní služby (např. hotelové detektivové, detektivové v obchodech a obchodních domech apod.). Účinnost a efektivnost činností všech subjektů zajišťujících nebo přispívajících k zajišťování bezpečnosti občanů, podniků, organizací a institucí závisí na systémovém přístupu, tedy i vztazích a vazbách mezi uvedenými subsystemy a jejich prvky.

Vzhledem k místu a úloze shora uvedených subsystemů (prvků systému) zajištění a ochrany bezpečnosti můžeme hovořit o dvou základních formách (typech) vztahů a to: součinnosti a spolupráci.

Přitom pod pojmem součinnost rozumíme zpravidla vertikální (i horizontální) vztahy stanovené zákony či jinými, závaznými normami (smlouvami), které zejména upravují řídicí vazby, informační (případně kontrolní a materiálové) procesy, které musí prvky systému respektovat a v řadě případů jsou pro ně závazné. Jinak hrozí rozpad systému, přinejmenším však snížení jeho výkonnosti a dokonce vznik možných konfliktů a selhání.

Naproti tomu spolupráce znamená dobrovolné (racionálně zdůvodněné) volnější vazby, ve vlastním zájmu celého systému i jeho jednotlivých prvků, vybudované již při vzniku, nebo na základě vývoje systému. Jde zde zejména o vztahy informační, ale také sociální (osobní), v některých momentech i organizační a materiálové.

Pro ilustraci je možno vyjádřit systém ochrany bezpečnosti občanů, podniků, organizací a institucí graficky :

Legenda:

řídící vazba

kontrola, součinnost a spolupráce

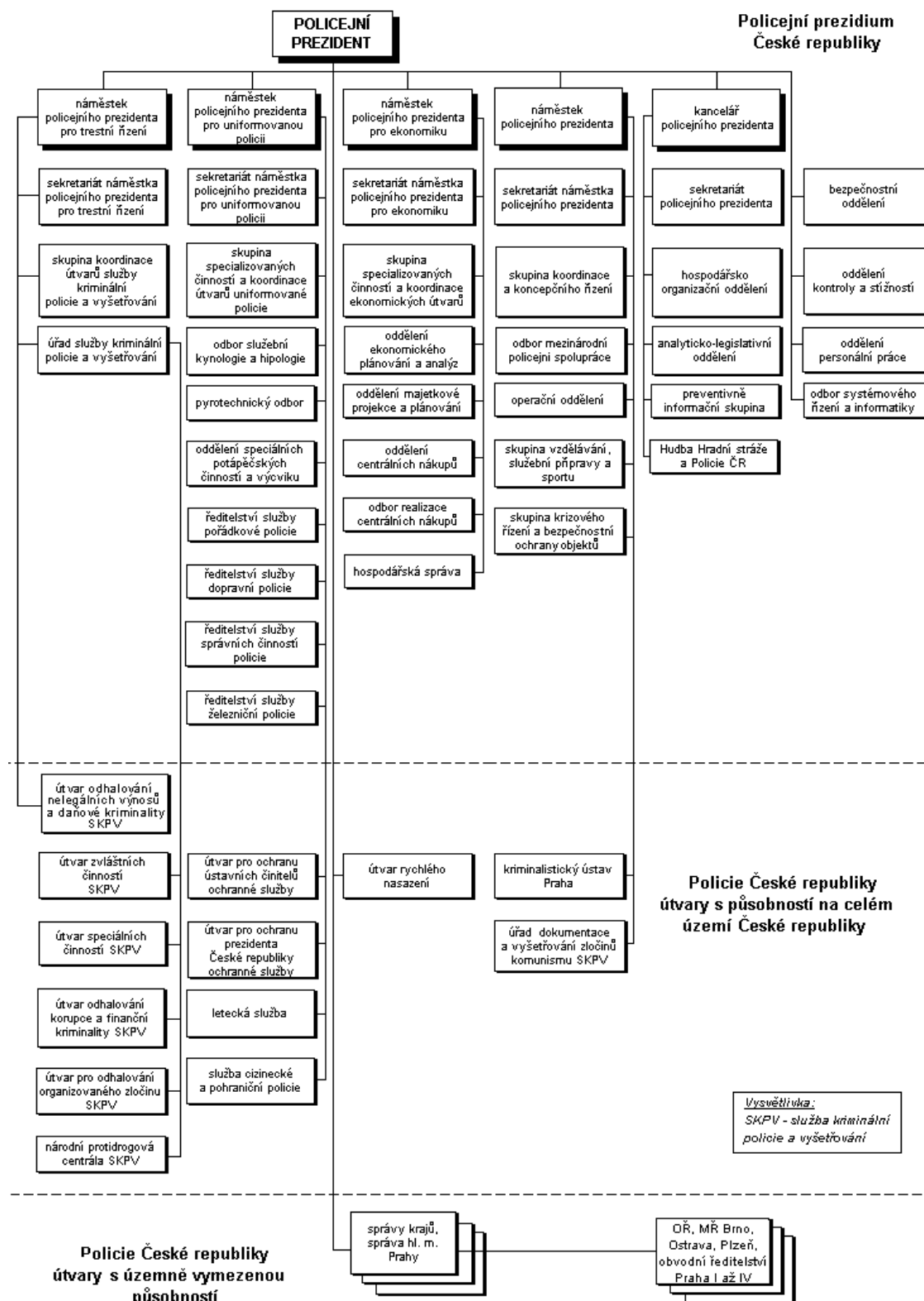
součinnost a spolupráce

Obr. 3 Systém obrany bezpečnosti

4.2 Soukromé detektivní služby a spolupráce s Policií ČR

Součinnost a spolupráce s Policií ČR by měla být všeobecná a korektní, cílená a oboustranná. Je však třeba mít stále na zřeteli, že soukromé detektivní služby jsou služby komerční a tudíž zde musí být, obdobně jako je tomu u advokacie, dodržována a respektována diskrétnost vůči klientovi a jeho oprávněným zájmům. Při navazování a realizaci vztahů součinnosti a spolupráce musíme vzít v úvahu strukturu Policie a úlohu jednotlivých prvků tohoto systému.

Obr. 4 Jednotlivé složky PČR

4.2.1 Služba pořádkové policie

Je tradiční uniformovanou policejní službou. Její příslušníci plní veškeré základní úkoly policie. Mezi ně patří zejména ochrana veřejného pořádku, boj proti kriminalitě, přijímání, evidování a prošetřování oznámení osob, pátrání po osobách a věcech, plnění úkolů v trestním a přestupkovém řízení, výkon části správních činností, například na úseku občanských průkazů, či v problematice zbraní a střeliva a také působení na úseku dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu. Úkoly pořádkové policie plní také některé její specializované útvary, jakými jsou poříční oddělení, oddělení hlídkové služby, pohotovostní motorizované jednotky (v Praze, Plzni, Brně a Ostravě), oddělení jízdní policie (Praha, Brno, Zlín), vězeňsko - eskortní oddělení a další útvary.

Součinnost detektivních služeb je potenciálně možná formou požadavků policie (odpovědného orgánu policie) v souvislosti s hromadnými společenskými nebo bezpečnostními akcemi, aniž by byla narušena pravidla konspirace (utajení) pracovníků detektivních služeb a porušena diskretnost vůči klientovi. Významnější oblast pro detektivní služby bude výměna informací s pořádkovou policií (v mezích zákona) o hledaných osobách a věcech, a to jak na základě dohody o spolupráci nebo podle konkrétní situace na základě dobrých neformálních vztahů mezi detektivy a příslušníky pořádkové policie. Významný prvek vzájemné spolupráce také vychází z právních norem (ohlašovací povinnost dle § 168 tr. zák.).

4.2.2 Služba kriminální policie a vyšetřování (SKPV)

K hlavním úkolům služby kriminální policie patří odhalování a objasňování závažných úmyslných trestných činů a odhalování jejich pachatelů. Kriminalisté působí při zjišťování příčin provozních havárií, výbuchů a požárů, pátrají po pohřešovaných a hledaných osobách a odcizených věcech. Při své činnosti využívají veškeré policejní evidence a spolupracují s odbornými, kriminalisticko-technickými pracovišti. Základním článkem služby kriminální policie jsou pracoviště rozmístěná na úrovni okresních, městských a v hl. městě Praze obvodních ředitelství Policie České republiky. Služba kriminální policie působí také na úseku prevence kriminality, kde hodnotí a analyzuje příčiny a podmínky trestné činnosti

a předkládá návrhy na preventivní opatření směřující ke zvýšení bezpečí osob a majetku. Významnou roli sehrává na úseku ochrany historického dědictví ČR.

Spolupráce se může realizovat především formou vzájemné výměny informací, zejména při identifikaci osob a věcí, ale také při realizaci jednotlivých forem a metod detektivní činnosti. Je nutno dbát, aby nemohlo být těchto informací zneužito nedovolenými způsoby a nepovolanými osobami. Vždy je potřeba mít na zřeteli oprávněný zájem klienta. V rámci součinnosti může dojít k předání zájmové osoby nebo i celého případu součinnostnímu subjektu (musí být dodržena legalita, zákonnost i respektování zájmu klienta). Při činnosti detektivních služeb často dochází k prvotnímu zajištění místa činu před příjezdem policie a před dalšími kriminalistickými úkony. Samozřejmostí je podání svědecké výpovědi k situaci na místě činu pracovníkem detektivních služeb.

4.2.3 Služba dopravní policie

Státní správu ve věcech bezpečnosti a plynulosti silničního provozu vykonávají útvary služby dopravní policie. Dopravní policisté dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu a spolupůsobí při jeho řízení, objasňují dopravní nehody a odhalují trestné činy a přestupky spáchané v souvislosti se silničním provozem. Podle zvláštního zákona projednávají přestupky na místě v blokovém řízení. V rámci své působnosti stanoví užití dopravních značek a dopravních zařízení. Dále rozhodují ve věcech řidičských oprávnění a řidičských průkazů, provádí zkoušky z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, rozhodují ve věcech registrace autoškol a dohlíží na provádění výuky a výcviku žadatelů o řidičská oprávnění.

K povinnostem příslušníků služby dopravní policie dále náleží dohlížet na technický stav silničních vozidel a vydávat pro ně státní poznávací značky, podléhají-li evidenci. Významnou roli sehrávají dopravní policisté na úseku informování veřejnosti v rámci dopravního vysílání rozhlasových a televizních stanic, dále při výchově k dopravní kázní a prevenci dopravní nehodovosti.

Velmi rozšířenou oblastí spolupráce je realizování opatření proti krádežím motorových vozidel a jejich následné dohledání, popřípadě zajištění odcizených vozidel pro provedení úkonů spojených se zajištěním místa činu. V rámci součinnosti a spolupráce lze realizovat

s pracovníky dopravní policie nástrahové a vyhledávací zařízení v souvislosti s předcházením trestné činnosti neoprávněného užívání motorového vozidla.

4.2.4 Služba cizinecké a pohraniční policie

Služba cizinecké a pohraniční policie plní úkoly státní správy na úseku povolování vstupu a pobytu cizinců na území České republiky a ve vymezeném rozsahu při řešení problematiky uprchlíků. Působí jako bezpečnostní ochrana českých letišť s mezinárodním provozem. Jedním z hlavních úkolů služby je zajišťování ochrany státních hranic v jejich délce 2288,4 km. Její činnost je mimo české právní normy upravena také mezinárodními právními akty.

Spolupráce a součinnost je založena z pravidla na vzájemné výměně informací při pátrání a identifikaci osob a věcí. Snahou je zabránit úniku sledované (hledané) osoby či věci mimo území republiky.

4.2.5 Obecní (městská) policie

- Ø přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku
- Ø dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití
- Ø přispívá v rozsahu stanoveném tímto nebo jiným zákonem k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích
- Ø odhaluje přestupky a jiné správní delikty
- Ø upozorňuje fyzické a právnické osoby na porušování obecně závazných právních předpisů a činí opatření k nápravě

5 FORMY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ

5.1 Definice

Soukromá detektivní činnost je realizována prostřednictvím forem soukromé detektivní činnosti. Formou soukromé detektivní činnosti rozumíme charakteristiku obecných cílů jichž má být soukromou detektivní činností v konkrétním případě dosaženo. Formulaci obecných cílů je možné chápat jako rozhodování detektiva, jenž nemá před sebou přesně definované cíle a nezná všechny možné alternativy postupu ani jejich důsledky. Jednotlivé formy pomáhají utvářet čeho má být v procesu realizace dosaženo, pomáhají již od počátku detektivovi stanovit jeho vlastní postup. Obecně je pak forma vnějším výrazem obsahu typové skupiny soukromé detektivní činnosti. Význam forem soukromé detektivní činnosti spočívá vtom , že pomáhají soukromému detektivovi již od počátku správně stanovit a vytýčit další zaměření vlastního postupu, správnou volbu metod a prostředků soukromé detektivní činnosti a ukazují mu tendence vývoje zkoumaného problému. (7)

Obr. 5 Formy soukromých detektivních činností

5.2 Jednotlivé formy detektivní činnosti

5.2.1 Detektivní dohled

Soukromě detektivní dohled je formou soukromé detektivní činnosti spočívající v souhrnu úkonů a opatření využívajících různých metod soukromé detektivní činnosti, metod kriminalistiky, metod kriminologie, sociologie, psychologie a řady forenzních disciplin, metod policejní praxe zejména kriminální policejní praxe apod. směřující ke kontrole dodržování žádoucího stavu a k včasnému odhalení nežádoucích odchylek od stavu žádoucího a současně k včasnému přijetí opatření vedoucích k opětovnému nastolení stavu žádoucího. V detektivním dohledu převládá zpravidla individuální práce soukromého detektiva zaměřená na objekt či objekty zájmu. Nicméně i zde může soukromý detektiv spolupracovat či vstupovat do součinnosti a spolupráce, zejména v případě, že zde pracuje několik bezpečnostních subjektů (jako např. pracovníci fyzické a technické ochrany objektu ochrany, ale může se jednat i o případy, kdy je činnost zajišťována souběžně se soukromě bezpečnostní ochranou i obecní policií či Policií ČR apod.). Pro takovéto vztahy součinnosti je třeba zpravidla stanovit součinnostní pravidla. Při realizaci součinnosti a spolupráce při soukromě detektivním dohledu, je třeba dbát vždy na zachování jisté míry utajení (konspirace).

5.2.2 Detektivní pátrání

Detektivní pátrání je forma kriminál. praxe, jež tvoří souhrn vzájemně sladěných činností, úkonů a opatření za využití celé plejády metod soukromé detektivní činnosti, zaměřený k nalezení a zajištění hledaného objektu. Detektivní pátrání je většinou realizováno souběžně s pátráním Policie ČR. Jsou však i případy, kdy detektivní pátrání je prováděno ve věcech, jež nepřísluší do kompetence Policie ČR, která jej proto ani neprovádí. Pátrání je realizováno individuálně nebo týmově, a to vždy za účelem získání co nejucelenějšího přehledu informací o směru pátrání a stanovení verzí k dosažení cíle. Velmi významnou roli sehrává při pátrání účast široké veřejnosti (příbuzní, známí hledané osoby, překupníci, taxikáři, obsluha čerpacích stanic apod.). Důležitá je jak součinnost s Policií ČR, tak i jinými detektivy z různých regionů. Pátrání prováděné soukromou detektivní kancelář (agenturou) či samostatným soukromým detektivem je výrazně odlišné od pátrání prováděného policií.

Soukromá detektivní agentura (soukromý detektiv) mají v pátrání po osobách a věcech výrazně odlišné a ztížené možnosti. Na druhé straně, na rozdíl od policejního pátrání, může soukromý detektiv (soukromě detektivní kancelář) věnovat procesu pátrání větší pozornost.

5.2.3 Detektivní prověrka

Při realizaci soukromé detektivní prověrky lze rozlišit některá specifika součinnosti a spolupráce. Při detektivní prověrce jde zpravidla o individuální práci (postup) soukromého detektiva s cílem získání co nejpřesnějších (prvotních, nezprostředkovaných) informací.

Detektivní prověrka je prováděna zpravidla metodou detektivního vytěžování osob a tudíž se bez spolupráce s různými osobami neobejde. Další významnou metodou užívanou v rámci soukromé detektivní prověrky je vytěžování dokumentů (archivů, evidencí, registrací apod.). Při detektivním vytěžování písemností a dokumentů, registrací, evidencí a databází se bude zpravidla vyžadovat formální součinnost, při které je třeba dodržovat zákonnost (předpisy týkající se získávání a ochrany informací). Při realizaci soukromě detektivních prověrek je nezbytné zvolit vhodné legendy a zachovávat nezbytnou míru konspirace (utajení).

V rámci detektivní prověrky využívá soukromý detektiv celé škály metod soukromé detektivní činnosti a to zejména :

- Ø detektivní vytěžování osob
- Ø detektivní pozorování (vizuální kontrola, sledování)
- Ø detektivní vytěžování evidencí, registrací, archivů apod.
- Ø detektivní osobní pátrání

5.2.4 Detektivní rozpracování

Detektivní rozpracování lze charakterizovat jako nejsložitější formu soukromé detektivní činnosti. Vyžaduje systematický, cílevědomý, plánovitý a komplexní přístup soukromé detektivní kanceláře (agentury) případně soukromého detektiva. V procesu detektivního

rozpracování se ale zpravidla na činnosti podílí více soukromých detektivů. Je využívána celá škála metod soukromé detektivní činnosti, které probíhají v různých vypracovaných sledech (algoritmech). Metoda detektivního rozpracování by měla ve svém závěru přejít do procesu realizace metody detektivního dokumentování.

Celý proces detektivního rozpracování je nutno chápat jako cyklus úkonů, postupů, rozhodování a opatření apod..

Tento cyklus v sobě zahrnuje :

- Ø vymezení (vytýčení) problému
- Ø analýzu (vyhodnocení) informací, stop apod. které jsou k dispozici
- Ø vytýčení (stanovení) detektivních verzí
- Ø rozhodování o dalších krocích a využití metod, sil a prostředků, jakož i
- Ø průběhu a plnění jednotlivých úkolů a závěr plánování jednotlivých kroků a
- Ø využití jednotlivých metod
- Ø organizace průběhu realizace detektivního rozpracování:
 - motivování
 - stimulování
 - operativní řízení
- Ø hodnocení výsledků postupu detektivního rozpracování, včetně analýzy získaných informací a vyvozování důsledků k detektivním verzím (posouzení zda a která verze je pravdivá apod.)
- Ø ukončení jednoho cyklu představuje započetí cyklu nového

Plán detektivního rozpracování, který má charakter písemného materiálu, by měl obsahovat:

- Ø zhodnocení situace
- Ø vytýčení jednotlivých detektivních verzí a kroků jejich prověření
- Ø stanovení osobní odpovědnosti a termínů plnění
- Ø výsledek plnění

Plán detektivního rozpracování se zpracuje na počátku a dále se průběžně doplňuje a aktualizuje.

Detektivní rozpracování se uplatňuje zejména v případech:

- Ø směřujících k odhalení pachatele trestné činu či jiného protiprávního jednání
- Ø směřujících k odhalení latentní trestné činnosti či jiného protiprávního jednání
- Ø směřujících k zjištění skutkového stavu pro různé správní či soudní kauzy
- Ø směřujících k získání významných informací

Fáze detektivního rozpracování :

- Ø fáze formulace problému
- Ø fáze vlastního plánování detektivního rozpracování:
 - průběžná analýza získávaných informací
 - vytyčování a prověrka detektivních verzí
 - průběžné doplňování plánu dle vzniklé situace
 - fáze realizace detektivního rozpracování

5.2.5 Detektivní dokumentování

Tato činnost soukromé detektivní činnosti zpravidla navazuje na předchozí formy soukromé detektivní činnosti a cílem je soukromou detektivní činností získané informace tzv. zlegalizovat (zpracovat je do podoby veřejnosti přístupné, např. pro potřeby správního či soudního řízení apod.) a zakonzervovat je do dlouhodobé podoby - pro dlouhodobé využití.

Z hlediska druhu lze rozlišovat několik základních druhů detektivní dokumentace a to:

- Ø z hlediska použitých prostředků:
 - písemná dokumentace
 - fotodokumentace
 - audiodokumentace
 - video či filmová dokumentace
 - věcná dokumentace
- Ø z hlediska návaznosti na jiné formy:
 - návaznosti na jiné formy
 - bez návaznosti na jiné formy

Ø z hlediska využití:

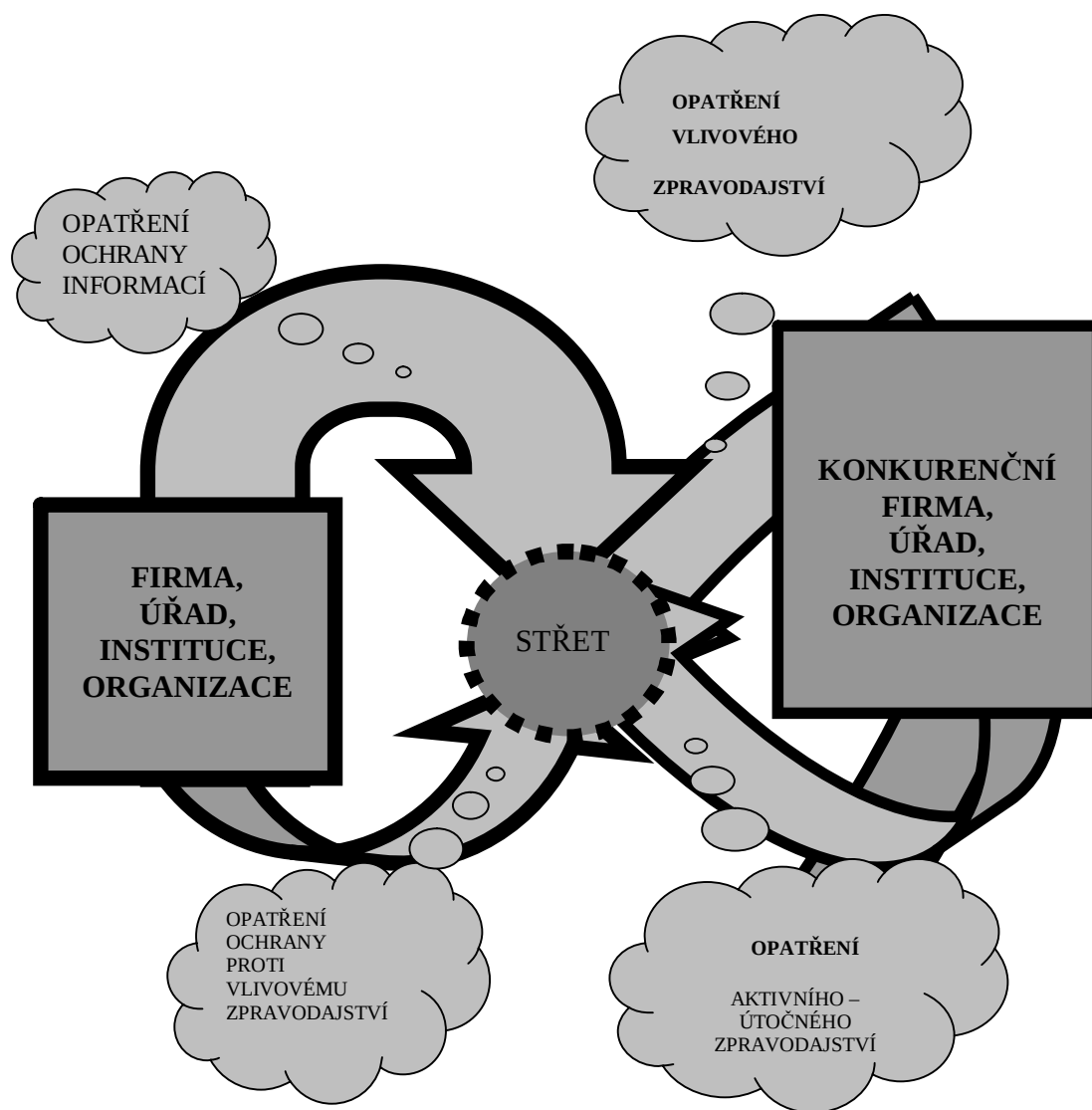
- pro potřeby advokátů a komerčních právníků
- pro podnikové či firemní právníky
- pro firemní managery a podnikatele
- pro občany

5.2.6 Komerční zpravodajství

Pojem zpravodajství vyjadřuje proces získávání informací a postupy a způsoby práce s informacemi. Zpravodajství je třeba chápat jako cestu dosažení znalosti. Podnikatelské či komerční zpravodajství je tedy cestou k dosažení managementu znalostí. Produktem podnikatelského zpravodajství je zabránění konkurenci získávat informace umožňující kvalifikované rozhodnutí, nebo dodání dezinformací, které neumožní konkurenci kvalifikované a správné rozhodnutí, a z vlastního hlediska jsou to informace ve formě znalostí umožňujících nějaké správné a kvalifikované rozhodnutí (8).

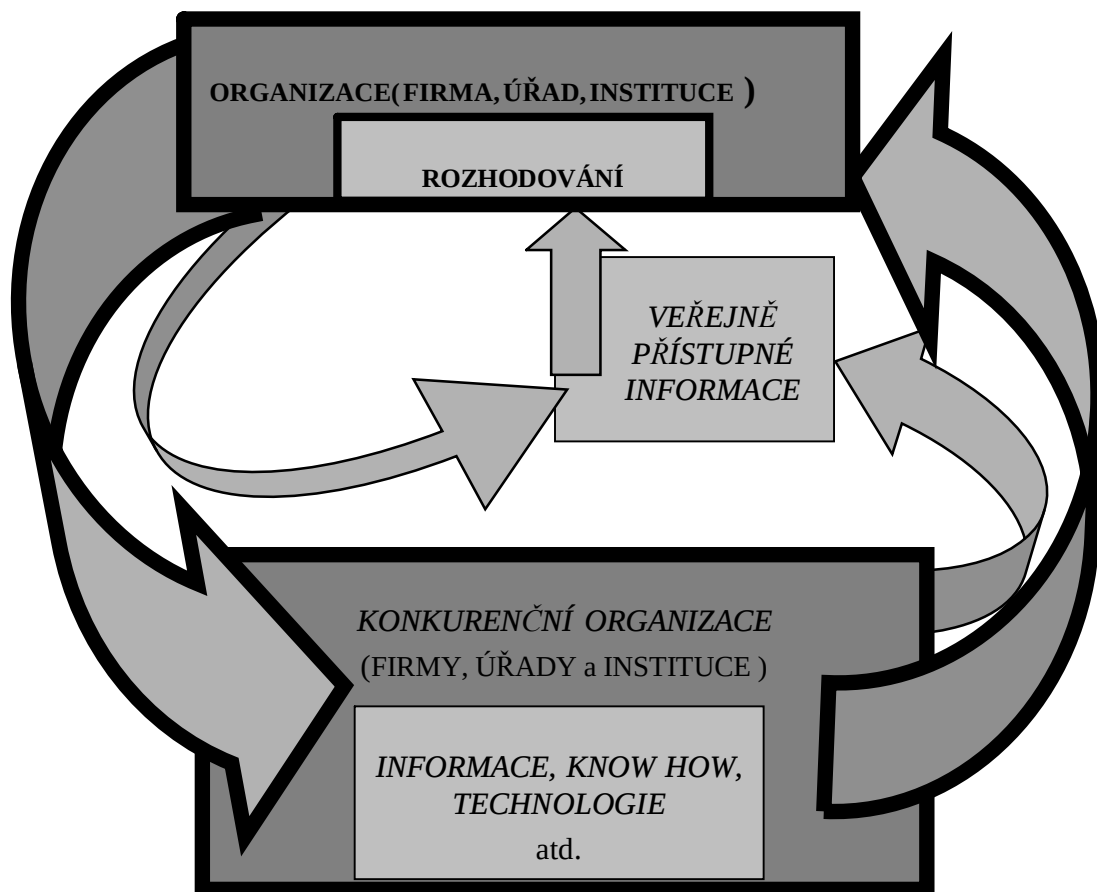
Komerční zpravodajství se odehrává ve třech rovinách :

Ø obranné zpravodajství : jedná se především o ochranu informací, databází, dat, počítačových a komunikačních systémů . Obranné zpravodajství můžeme také nazývat **KONTRA ZPRAVODAJSTVÍM**. Blíže pak o této problematice hovoří JUDr.František BRABEC v publikaci (9).

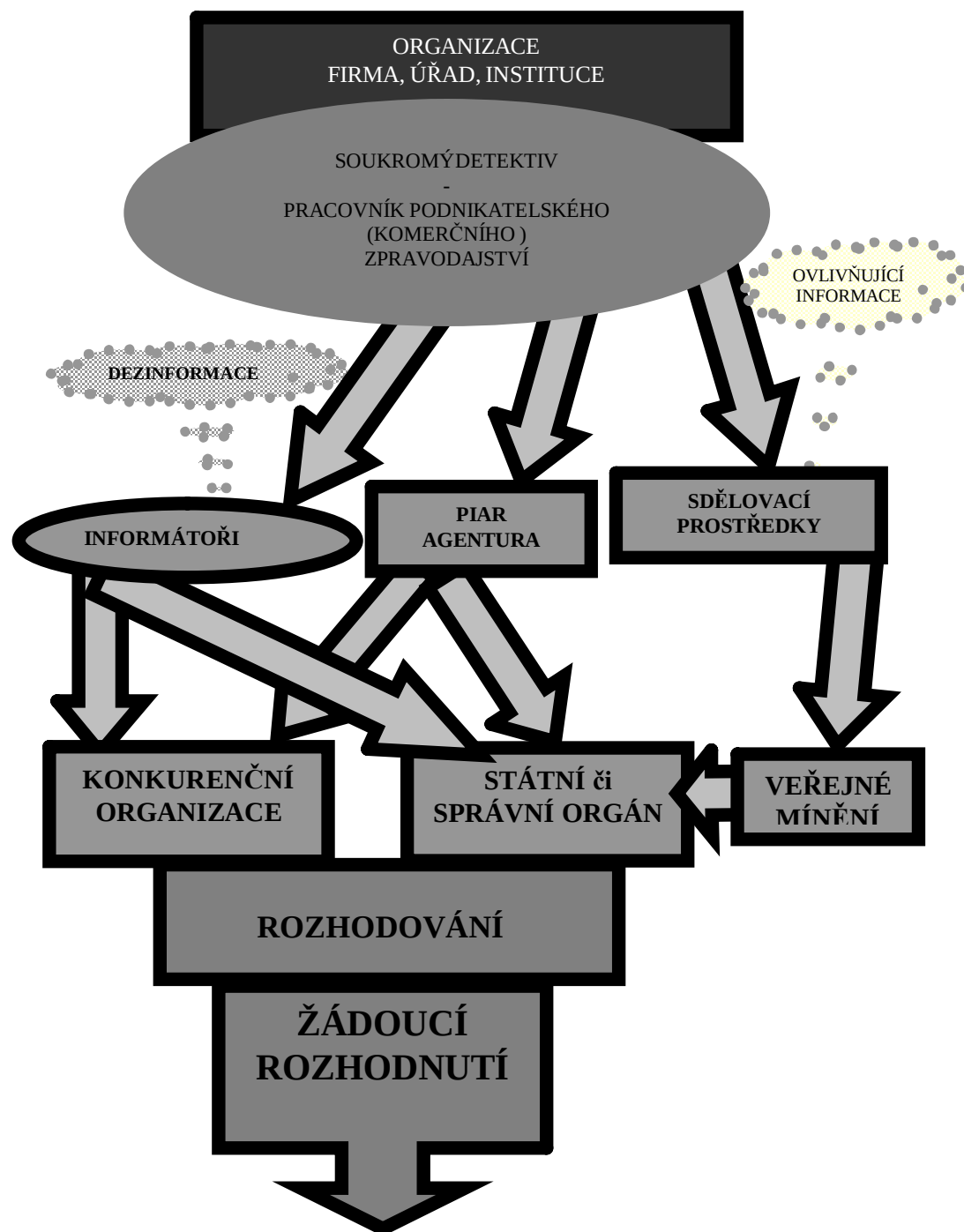
Obr. 6 Obranné zpravodajství

- Ø aktivní zpravodajství : jedná se o získávání informací potřebných pro podnikání, informací o konkurenci, informací marketingového charakteru apod.. Můžeme hovořit rovněž o **INFORMAČNÍM ZPRAVODAJSTVÍ** . Podstatou ofenzivního zpravodajství jsou postupy jimiž je možné odhalit strategii konkurence a využít ji ve prospěch vlastního podniku (10,11).

Obr. 7 Aktivní zpravodajství

Ø vlivové zpravodajství – lobbying: nestačí soukromou detektivní činností informace získat, ale je třeba je také vhodně využít (12).

Obr. 8 vlivové zpravodajství – lobbying

6 METODY SOUKROMÝCH DETEKTIVNÍCH ČINNOSTÍ

6.1 Definice

Jak uvádí JUDr.František BRABEC (3) metodou soukromé detektivní činnosti rozumíme určitý typový postup směřující k naplnění a realizaci některé z forem soukromé detektivní činnosti. Je ovšem nutné rozlišovat metody jako prostředek realizace forem (metody a taktiky postupu) a metody které mají věcný charakter (radiospojení, bezpečnostní prostředky atd.).

6.2 Jednotlivé metody soukromých detektivních činností

- Ø detektivní kombinace
- Ø detektivní informační proniknutí
- Ø detektivní dezinformace
- Ø detektivní osobní ochrana
- Ø detektivní verze
- Ø detektivní osobní pátrání
- Ø tvorba a prověřování detektivních verzí
- Ø detektivní vytěžování
- Ø detektivní pozorování
- Ø detektivní vyhodnocování dokumentů
- Ø detektivní vytěžování evidencí, registrací a archívů
- Ø vedení a vyhodnocování detektivních evidencí a databází
- Ø detektivní legendy
- Ø detektivní obhlídka místa

6.2.1 Detektivní kombinace

Detektivní kombinace je naplánovaný a plánovitě realizovaný soubor úkolů soukromé detektivní činnosti, které na sebe vzájemně navazují a vzájemně se podmiňují s cílem získat pro daný případ soukromé detektivní činnosti relevantní informace. Jde o informace o zájmovém objektu a předmětu soukromého detektivního působení získané v rámci různých forem soukromé detektivní činnosti (detektivní prověrky, detektivního rozpracování, detektivní pátrání, detektivního lobbingu apod.), přičemž jednotlivé úkoly a opatření jsou realizovány vhodně a účelně zvolenými metodami soukromé detektivní činnosti. Detektivní kombinace, jakožto metoda soukromé detektivní činnosti, představuje jakýsi model systémového přístupu k řešení problémových okruhů soukromé detektivní činnosti. Tato metoda je založena na využití obecných, zejména psychologických metod a to zejména metody reflexivních her a asertivního chování a v různých kombinacích v sobě absorbuje další dílčí metody soukromé detektivní činnosti.

Podstatou detektivní kombinace je vyvolání určitého prostředí a určité situace s cílem vyvolat reakci zájmového objektu, která je detektivními metodami sledována a zaznamenávána. V procesu přípravy a realizace detektivní kombinace zaujímají významné místo také obecné metody jako např. indukce, dedukce, analýza, syntéza apod.. Detektivní kombinace spočívá ve vyvolání situace na níž očekáváme nějakou reakci, na což následuje zaregistrování takovýchto reakcí, jejich vyhodnocení a interpretace vedoucí k řešení daného problému. Dobře připravená a propracovaná detektivní kombinace je v rámci soukromé detektivní činnosti velice efektivní metodou a proto je tato metoda poměrně často využívána. V řadě případů je v praxi často využívána instinktivně, kdy soukromý detektiv přímo reaguje na vzniklou situaci jež je jako odezva na jeho předešlou činnost a podle níž volí následné kroky.

Jednotlivé kroky jsou však předem naplánovány a to i s ohledem na vyvození určitých prognóz. Uvědomělé využívání této komplexní metody soukromé detektivní činnosti zvyšuje účinnost jejího využití a tím i naplňování realizované formy soukromé detektivní činnosti. Jednou ze základních zásad v procesu detektivní kombinace sehrává zásada rychlosti a ofenzivnosti. Při detektivní kombinaci jsou do přirozené, objektivně nastalé situace, vnášeny umělé prvky, jež mohou ovlivnit tuto situaci a to zejména chování a jednání osob jež jsou objektem detektivního zájmu.

Musí splňovat zejména tyto předpoklady:

- Ø umělé prvky musí co nejlépe a nejvěrohodněji navazovat na normální situaci
- Ø být vytvořeny na základě dobré znalosti charakteristiky osob
- Ø vnesení umělých prvků musí zůstat utajeno
- Ø nastalá situace nesmí negativně ovlivňovat další osoby
- Ø nesmí provokovat zájmovou osobu k páčání trestné činnosti
- Ø důkladně analyzovat situaci
- Ø vytýčit cíle detektivní kombinace a způsob provedení
- Ø plánovitě provádět úkony a opatření
- Ø stanovit a sladit umělé prvky a průběh detektivní kombinace
- Ø zajistit trvalou kontrolu průběhu

6.2.2 Detektivní informační proniknutí

Je metodou soukromé detektivní činnosti, jež směřuje k vytvoření vhodné situace (prostředí či předpokladů) pro dlouhodobé získávání informací o zájmových osobách, věcech a událostech. Jde o cílevědomé a dlouhodobé získávání zájmových informací.

Získávání informací rozlišuje různé zdroje informací a to:

- Ø získané na ideovém přesvědčení (dnešní době již málo pravděpodobné)
- Ø získané na základě finanční odměny (nejčastější způsob získávání)
- Ø na základě kompromitujících materiálů (zde je velká hrozba klasifikace takového počínání jako trestného činu vydírání).

Informace jsou pro informační zdroj zbožím a zbožím jsou i pro soukromého detektiva. Každá informace má svou cenu.

Informační zdroje jsou budovány jako zdroje :

- Ø cílené: jedná se o informační zdroje získávané a vytěžované ke konkrétní osobě, zpravidla jen ke konkrétnímu případu soukromé detektivní činnosti např. konkrétnímu případu detektivní prověrky či ke konkrétnímu případu detektivního pátrání, a nejčastěji ke konkrétnímu případu detektivního rozpracování
- Ø poziční: jedná se o informační zdroje v určitém prostředí (regionu, podniku, úřadě, instituci, organizaci, hotelu, obchodním domě apod.). Jeho vytěžování je prováděno buď jen dle potřeby nebo pravidelně (systematicky) a to s ohledem na charakter detektivní zakázky či operativní detektivní situaci. Poziční informační zdroje jsou systematicky vytěžovány zpravidla v rámci realizace detektivního dohledu. Své plné opodstatnění mají tyto informační zdroje v rámci komerčního (konkurenčního či soutěživého) zpravodajství

Každý soukromý detektiv má své specifické požadavky na informační zdroje jež jsou:

- Ø vhodnost: vhodnost informačního zdroje (osoby poskytující informace soukromému detektivovi) je dána možnostmi přístupu k zájmovým informacím (k získání těchto informací)
- Ø schopnost: schopnost informačního zdroje (typu na informační zdroj) je dána psychickými vlastnostmi, schopnostmi a dovednostmi získávat konspirativním způsobem zájmové informace
- Ø spolehlivost: spolehlivost informačního zdroje (osoby poskytující informace) spočívá v psychických charakterových vlastnostech osoby

poskytující informace. Spolehlivost informačního zdroje v sobě kumuluje (pravidelnost, pravdivost, objektivita, důvěryhodnost)

Informační zdroj je možno v zásadě získávat dvěma způsoby a to:

- Ø vytipovaný ze zájmového prostředí
- Ø infiltrací do zájmového prostředí

Metodu detektivního proniknutí je nutno považovat za velmi náročnou na profesionalitu soukromého detektiva.

6.2.3 Detektivní dezinformace

Je činnost sloužící k infiltraci účelově formulované a záměrně infiltrované nepravdivé zprávy do zájmového prostředí či k zájmové osobě soukromé detektivní činnosti. Tato záměrná infiltrace nepravdivé zprávy sleduje určitý cíl, jenž je determinován potřebami soukromé detektivní práce. Dezinformace pak obecně znamená průnik nepravdivé informace. Při použití dezinformace je třeba postupovat obezřetně a její použití důkladně zvážit i z hlediska možnosti naplnění skutkové podstaty trestného činu (šíření poplašné zprávy apod.). Stejně jako detektivní legenda, tak i dezinformační zpráva musí být z části pravdivá, aby nevzbudila podezření u zájmu detektivní práce. Je však nutné uvědomit si, že tato metoda není tak často využívána pro svoji náročnost a nutnost užití v kombinaci s jinou metodou detektivní činnosti např. detektivní kombinace či detektivního informačního proniknutí.

Detektivní dezinformace se pak z hlediska času dělí do několika fází:

- Ø příprava
- Ø vlastní realizace
- Ø vyhodnocení účinnosti infiltrace
- Ø volba a realizace dalších metod

6.2.4 Detektivní osobní ochrana

Metoda osobní ochrany (bodyguard) - spočívá v zajištění bezpečnosti (života, zdraví, osobní důstojnosti, neobtěžování, majetku osoby apod.) osob. Jako komplexní metodu ji chápeme proto, že v jejím rámci jsou využívány další metody soukromé detektivní činnosti a to metoda pozorování, metoda vytěžování apod..

Praxe a od ní odvozená teorie osobní ochrany (bodyguard) rozlišuje následující způsoby osobní ochrany :

- Ø osobní ochrana s předchozí přípravou
- Ø osobní ochrana bez předchozí přípravy

Taktiku osobní ochrany lze dělit na několik způsobů:

- Ø taktika sektorového dělení prostoru
- Ø taktika pásmové ochrany
- Ø taktika pozorování a vnímání
- Ø taktika naslouchání
- Ø taktika anticipace činnosti okolí
- Ø taktika umění improvizace
- Ø taktika pohybu
- Ø taktika krytí a skrývání
- Ø taktika souhry s partnery a taktika čelení útoku

Blíže je možno se s jednotlivými taktikami seznámit v publikaci autora JUDr. Zdeňka NÁCHODSKÉHO; TAKTIKA POLICEJNÍ AKCE str. 187 až 193.

6.2.5 Detektivní osobní pátrání

Detektivní osobní pátrání je třeba chápat jako soustavnou činnost soukromého detektiva realizovanou v jeho každodenní činnosti. Jedná se o nejčastěji užívanou komplexní

(souhrnnou či kombinovanou) metodu soukromé detektivní činnosti. V jejím rámci soukromý detektiv přímo a bezprostředně užívá veškeré detektivní prostředky, způsoby a postupy za účelem získání informací, informací o důkazech, věcí a písemností, které by v budoucnu mohly sloužit jako důkazy apod..

Detektivní osobní pátrání využívá soukromý detektiv, zejména, k dosažení následujících cílů:

- Ø k získání informací a k aktualizaci operativní situace a k prohloubení a doplnění osobní a místní znalosti
- Ø k získání prvotních (výchozích) informací pro rozhodování v procesu přípravy a realizace dalších metod soukromé detektivní činnosti
- Ø k získání zpětné vazby (informací o průběhu a efektivnosti) přípravy a realizace kroků, úkonů a opatření
- Ø soukromé detektivní činnosti (o průběhu přípravy a realizace jednotlivých metod)
- Ø k přímému naplňování jednotlivých forem soukromé detektivní činnosti, v jejich jednotlivých konkrétních případech

6.2.6 Tvorba a prověřování detektivních verzí

Detektivní verzí rozumíme aplikaci vyšetřovací verze do procesu soukromé detektivní činnosti. Podstatou detektivní verze je na podkladě částečných informací tvorba specifických hypotéz s cílem zjistit objektivní pravdu ve vztahu k řešenému problému. Jde v podstatě o proces poznání a dokazování objektivní pravdy pomocí objektivních informací. Jde o mnohostranný myšlenkový proces opírající se o řadu obecných metod logiky apod..

Tvorba detektivní verze má tři fáze :

- Ø shromažďování faktického materiálu (informací, stop apod.)
- Ø vyvozování a formulace domněnek, které tvoří základ detektivní verze
- Ø určování důsledků, které by měly či neměly existovat v případě pravdivosti jednotlivých detektivních verzí

6.2.7 Detektivní vytěžování

Metodu detektivního vytěžování je třeba chápat ze strany soukromého detektiva jako řízený rozhovor s vytěžovanou osobou. Tuto metodu je nutno považovat za základní a stěžejní metodu detektivní práce, která je pro soukromého detektiva nezastupitelná. Metoda detektivního vytěžování, jako metoda soukromé detektivní činnosti směřující k získání informací, představuje složitý proces, který je určován aktivní činností soukromého detektiva, jako subjektu vytěžování, v sociální komunikaci a interakci s osobou vytěžovanou, jako objektem vytěžování. Z hlediska soukromého detektiva je důležité zcela poznat a pochopit informace jež od vytěžované osoby obdrží a proto je důležité dbát na:

- Ø získání si důvěry vytěžované osoby
- Ø navázání kontaktu
- Ø znalost odborné terminologie, hantýrky, slangu apod
- Ø mít stále na mysli psychologická hlediska objektivitu informace (důvěryhodnosti) získané od vytěžované osoby soukromým detektivem

Stejně tak musíme brát zřetel na základní části z nichž se postup detektivního vytěžování skládá a to:

- Ø úvodní část vytěžování : jedná se o navázání kontaktu pomocí nezávazného hovoru a postupného získání si důvěry vytěžované osoby.
Následně i navázání hovoru k budoucí komunikaci
- Ø monologická část vytěžování : monologická část spočívá v souvislém vyličení události, skutečnosti, jevu, chování , jednání apod.
Vytěžovanou osobou, aniž by jí do toho soukromý detektiv zasahoval. Monolog je volnou spontánní výpovědí vytěžované osoby
- Ø dialogická část detektivního vytěžování : dialogická část detektivního vytěžování spočívá v kladení otázek soukromým detektivem a v odpovědích vytěžované osoby na kladené otázky. Tato část se může vztahovat k samotnému předmětu věci (vytěžení), k zjištění pramenu informací apod.

6.2.8 Detektivní pozorování

Je jako samostatná činnost soukromého detektiva v rámci kombinovaného (komplexní či souhrnné metody) detektivního osobního pátrání a to v rámci téměř všech forem soukromé detektivní činnosti. V mnoha případech lze říci, že se jedná o samotné završení osobního detektivního pátrání, kdy dochází k vizuálnímu kontaktu detektiva a předmětu osobního detektivního pátrání. Z tohoto hlediska hraje detektivní pozorování klíčovou roli v mnoha detektivních metodách.

Detektivní pozorování lze provádět:

- Ø Skrytě
- Ø otevřeně

Detektivním pozorováním soukromý detektiv získává poznatky (informace) o :

- Ø pohybu osoby (skupiny osob)
- Ø stycích osoby (skupiny osob)
- Ø režimu dne osoby (skupiny osob)
- Ø činnosti (jednání a chování) osoby (skupiny osob)
- Ø situaci v zájmových prostorech (neživých objektech)

6.2.9 Detektivní vyhodnocování dokumentů

Písemné dokumenty jsou významnými nositeli informací a v řadě případů mohou v dalším procesu (v jednání před správním orgánem či soudem) posloužit jako důkazy.

Vyhodnocování dokumentů lze provádět z několika hledisek:

- Ø z hlediska jejich obsahu:
 - dokumenty získané oficiální cestou (z oficiálních zdrojů)
 - dokumenty získané neoficiální cestou (jejichž obsah je třeba legalizovat)

Půjde zpravidla o zjišťování skutečností majících vztah k určité osobě (fyzické či právnické), k určité události či skutečnosti, k zjištění jistých vztahů a stavů. Může se jednat o tzv. „živé“, dokumenty, nebo o uložené dokumenty případně i archiválie.

Ø z hlediska jejich formy :

- listinné důkazní prostředky
- dokumenty prokazující totožnost, stav apod.
- ostatní spisové materiály
- dopisy a obdobné písemnosti
- technické dokumentace
- protokoly apod.

Ø z hlediska jejich pravosti : posouzení z hlediska pravosti dokumentu, informace či informace o důkazech provede soukromý detektiv pouze zběžně, ale ke konečnému verdiktu se obrátí na soudního znalce

Ø z hlediska jejich vztahu k určité osobě: i zde půjde především o konečné znalecké posouzení zda daný dokument byl napsán danou osobou, na jistém stroji či jen přišla osoba do styku s dokumentem atd.

Stejně tak je důležité posoudit získané dokumentu z hlediska:

Ø informační hodnoty :

- objemu informací v dokumentu obsažených
- obsahu informací a jejich vztahu k zájmové osobě, události apod.
- objektivitě informací apod.

Ø důkazní hodnoty:

- jde o vztah k určité osobě či určitému případu, události, skutečnosti apod.

- průkazní schopnost dokumentu posloužit v soudní či správní kauze jako důkaz

6.2.10 Detektivní vytěžování evidencí, registrací a archivů

Evidence a registrace jsou pro soukromého detektiva velice cenným zdrojem informací a tvoří neocenitelnou součást jeho práce.

Lze je v základu dělit na :

- Ø veřejně přístupné
- Ø sloužící jen pro interní potřebu
- Ø neveřejné
- Ø důvěrné
- Ø utajovaného charakteru

V současné době tvoří důležitou součást registrací a evidencí i internet.

6.2.11 Vedení a vyhodnocování detektivních evidencí a databází

Vzhledem k tomu, že vlastní práce soukromého detektiva je práce s informacemi, je zcela účelné vytváření detektivních evidencí a databází, a to jak v rámci vlastní agentury, tak i v rámci jednotlivých detektivních spolků a jejich centrálních databází pro potřeby jednotlivých členů. Je třeba dbát na zákon č. 101/2000 Sb. – o ochraně osobních údajů, který je mimo jiné hlavním svazujícím aspektem práce s informacemi jež získá soukromý detektiv při realizaci zakázky.

6.2.12 Detektivní legendy

Je smyšlené podání určité informace obsahující prvky pravdy. Detektivní legenda, aby byla úspěšná, musí vycházet z objektivně existující situace působící na osobu (osoby) již je určena a zpravidla tvoří součást jiné metody detektivní činnosti.

Legenda musí být:

- Ø musí být hodnověrná
- Ø musí být účinná
- Ø nepravdivá část legendy (tedy vlastní legenda) musí být v určitém čase neprověřitelná

6.2.13 Detektivní obhlídka místaJde o metodu s širokým zaměřením sloužící zejména k:

- Ø rekognoskaci místa, v němž bude probíhat realizace některých z dalších metod detektivní činnosti. Jde o obhlídku sloužící pro potřeby plánování a přípravy akcí soukromé detektivní činnosti
- Ø vyhledávání a zajišťování stop a jiných nosičů (médií) důkazních prostředků resp. stop a předmětů, které by v další fázi činnosti mohly být soudem či správním orgánem použity jako důkazy
- Ø sloužící k vlastní přímé realizaci soukromé detektivní činnosti například při pátrání po osobách a věcech.

ZÁVĚR

Jak se můžeme přesvědčit z historie, nejsou soukromé detektivní agentury výdobytkem současné společnosti, ale jejich vznik se datuje do dob dávno minulých, kdy měly tutéž funkci jako dnes. Práce u některých těchto společností byla mnohdy spojována s velkým respektem a společenským uznáním. Jako příklad můžeme uvést „Pinkertonovu detektivní společnost“, která proslula po celém světě a jejíž detektivové vzbuzovali ve zločincích strach a hrůzu.

I na našem území se vyskytovali mnohé detektivní agentury či samostatní detektivové. Společnost si na ně zvykla a brala je jako potřebnou součást svého života. Pomáhali při řešení sousedských sporů, pátrání po nezvěstných atd..

Ve 40-ti letém období komunistické diktatury byly tyto detektivní agentury nahrazeny jinými formami, jako byli třeba „Závodní strážé“, nebo „Pomocné strážé VB“. Tyto složky však byly řízeny centrální mocí a pouze kopírovaly činnost policie. Došlo tak k jejich deformaci a společnost je začala vnímat jako součást komunistické diktatury a jejich členy jako sluhý režimu a donašeče.

Právě díky tomuto deformovanému pohledu na detektivní agentury došlo po pádu komunismu k pokusu o znemožnění vzniku tohoto druhu podnikání. Avšak nastupující vláda měla důležitější úkoly a zákaz podnikání s tak dlouhou tradicí by byl spojován s pokračováním „totality“. Proto byl umožněn vznik detektivních agentur.

V současné době se detektivní agentury a detektivové stávají opět součástí společnosti a občané, fyzické a právnické osoby se na ně začínají stále více s důvěrou obracet, kdy lze říci, že se tak většinou děje k jejich plné spokojenosti. Společnost chápe detektivní agentury jako partnery, kteří mají v náplni práce posilování jejich právních jistot a to jak z hlediska střežení jejich majetků, tak i z hlediska možnosti získávání důkazů a informací nutných při prokazování nevin u soudů. Mohou být brány i jako ochrana proti státnímu aparátu a poslední naděje v případech, kdy je Policie ČR nečinná, nebo není ze zákona oprávněna konat. Detektivní agentury a detektivové jsou tedy nedílnou a nezbytnou součástí dnešní společnosti, kdy jsou významným aspektem posilování právních jistot nejen občanů, ale i podniků, organizací a institucí a jejich úloha neustále roste.. Posilují zákonnost a rozšiřují a zpřístupňují možnost domoci se práva. Působí též jako významný prvek v prevenci proti kriminalitě.

Jelikož však jisté obavy z tohoto druhu podnikání (vzhledem ke zkušenostem z dob „totality“) přetrvávají, není detektivním agenturám umožněno využít při své práci některé zdroje informací, které současná společnost poskytuje. Proto detektivní agentury balancují na hraně zákona a je jen otázkou času a důvodu, kdy ji ve snaze dostat co možná nejlepšího výsledku své práce překročí.

Je proto nezbytné vyvíjet tlak na naše zákonodárce, aby uzákonily jasná pravidla, dle kterých mohou detektivní agentury a detektivové nahlížet do rozličných registrů a evidencí. V současné době je tato možnost poskytována pouze soukromým exekutorům, přičemž se ve své podstatě také jedná o formu soukromé detektivní činnosti, neboť exekutor pátrá po lidech a jejich majetku za účelem uspokojení oprávněného požadavku klienta.

Přestože došlo k jistému prolomení ve věci sdělování některých utajovaných skutečností soukromým osobám, může být tento průlom současně brzdou pro ostatní soukromé segmenty, neboť jak ukazuje praxe, exekutoři svého postavení mnohdy zneužívají a exekutorská komora, která má na činnost exekutorů dohlížet, svou funkci neplní. Dochází tak paradoxně ke snížení právních jistot větší části společnosti a vzniká averze k umožnění přístupu k citlivým údajům pro další subjekty. Přitom právě přístup k různým registrům by práci detektivů velmi zrychlil a zefektivnil. To by znamenalo i nižší finanční zátěž klientů, kteří se však po zkušenostech s exekutory bojí tyto přístupy umožnit.

Jsem však přesvědčen, že si společnost uvědomí, že i přes možné riziko zneužití, které je ostatně ve všech oblastech kde působí lidský faktor, je umožnění přístupu detektivních agentur a detektivů ke zdrojům informací nezbytné pro posílení právní jistoty občanů každé demokratické společnosti, kterou bezesporu ČR je.

V této práci jsem se snažil upozornit na problémy, s kterými se soukromé detektivní činnosti potýkají a seznámit s jejich činností, která klade vysoké nároky nejen na znalosti z mnoha vědních, technický, společenských a jiných oborů, které jsou nezbytné pro získání a správné posouzení stop a důkazů, ale i na morální vlastnosti jednotlivých detektivů, neboť je nesporné, že v právním státě mají soukromé detektivní agentury či samostatní soukromí detektivové své nezastupitelné místo. Zejména pak všude tam, kde z nejrůznějších důvodů nepomůže policejní či justiční aparát.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- [1]BRABEC, J. konference Praha „Bezpečnost věc veřejná“, říjen 2004
- [2]Nařízení vlády č.469/2000 Sb.
- [3]BRABEC, J. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion, 1995.
ISBN 80-85858-16-9.
- [4]MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny Policie a četnictva I*. Praha: Themis, 1997.
ISBN 80-85821-52-4.
- [5]BRABEC, J. *PARLAMENTNÍ LISTY*, 1-2/2005. ISSN 1214-3154.
- [6]BRABEC, J. *Ochrana bezpečnosti podniku*. Praha: Eurounion, 1996.
ISBN 80-85858-29-0.
- [7]BRABEC, J. Formy soukromé detektivní činnosti. Magazín *Security*. Ročník VII., číslo 34, 2/2000. ISSN 1210-8723.
- [8]BRABEC, J. Podnikatelské (komerční) zpravodajství - významná součást soukromé detektivní činnosti při ochraně ekonomických zájmů. Magazín *Security*. Ročník VIII., číslo 42, 4/2001, s. 52-55. ISSN 1210-8723.
- [9]BRABEC, J. Obranné podnikatelské (komerční) zpravodajství. Magazín *Security*. Ročník VIII., číslo 43, 4/2001, s. 44-45. ISSN 1210-8723.
- [10]BRABEC, J. Ofenzivní (aktivní) podnikatelské zpravodajství. Magazín *Security*. Ročník VIII., číslo 44, 6/2001, s. 48-52. ISSN 1210-8723.
- [11]BRABEC, J. Ofenzivní (aktivní) podnikatelské zpravodajství. Magazín *Security*. Ročník IX., číslo 45, 1/2002, s. 47-50. ISSN 1210-8723.
- [12]BRABEC, J. Podnikatelské(komerční) zpravodajství. Magazín *Security*. Ročník X., číslo 51, 1/2003, s. 52-53. ISSN 1210-8723.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

VB	Veřejná bezpečnost
ČSR	Československá Republika
ONV	Okresní Národní výbor
ČR	Česká Republika
SBS	Soukromé bezpečnostní služba
OP	Obecní Policie
SKPV	Služba Kriminální Policie a vyšetřování

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Moderní pojetí detektivních služeb.....	20
Obr. 2 Soukromá detektivní činnost v systému prevence.....	26
Obr. 3 Systém obrany bezpečnosti.....	34
Obr. 4 Jednotlivé složky PČR.....	36
Obr. 5 Formy soukromých detektivních činností	40
Obr. 6 Obranné zpravodajství	46
Obr. 7 Aktivní zpravodajství.....	47
Obr. 8 vlivové zpravodajství – lobbying.....	48